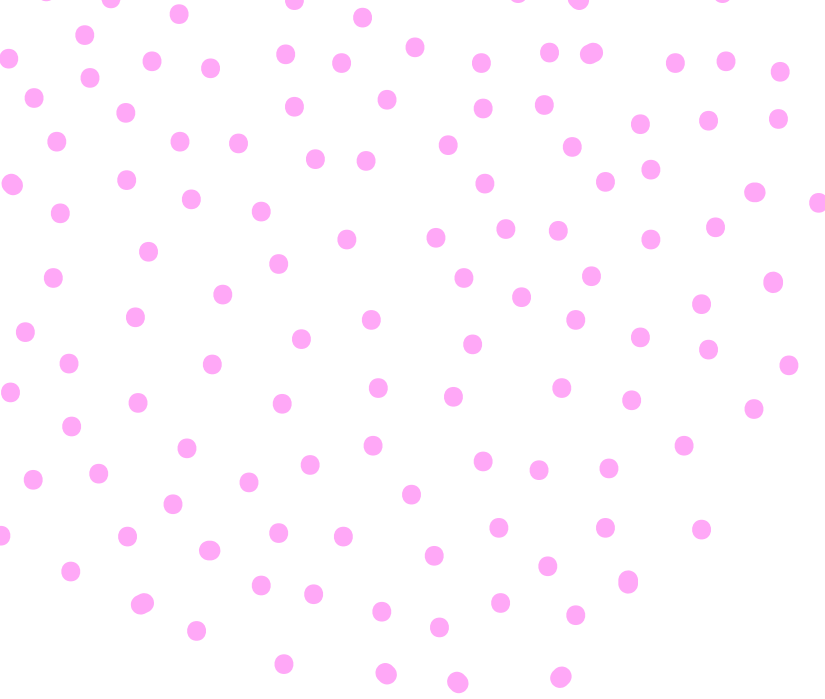

III PLA D'IGUALTAT

d'Oportunitats entre
Dones i Hòmens
de Petrer

2024 - 2028

Subvenciona:

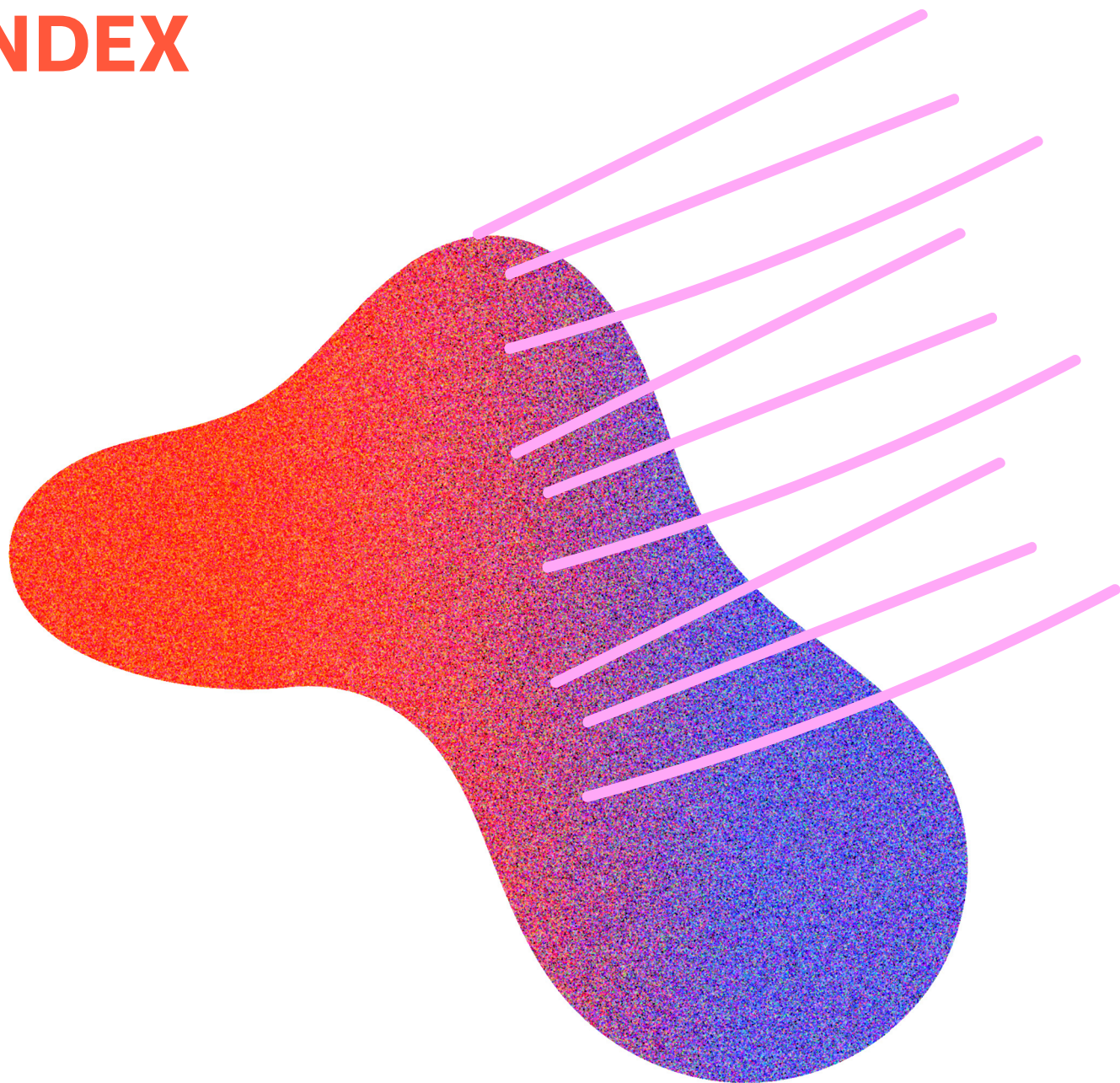

III Pla d'Igualtat

d'Oportunitats entre Dones i Hòmens de Petrer

ÍNDEX

9	INTRODUCCIÓ
15	PRINCIPIS GENERALS I FINALITAT DEL PLA
17	FONAMENTACIÓ JURÍDICA
21	DIAGNÒSTIC, METODOLOGIA I ELABORACIÓ DEL PLA
23	DADES DEMOGRÀFIQUES DEL MUNICIPI
29	ÀREES D'INTERVENCIÓ
31	CONCLUSIONS DEL DIAGNÒSTIC PER ÀREES D'INTERVENCIÓ, OBJECTIUS GENERALS I ESPECÍFICS, ACCIONS, RESPONSABILITAT I INDICADORS <ul style="list-style-type: none">→ Incorporació de la perspectiva de gènere en les polítiques públiques municipals→ Prevenició y erradicació de la violència masclista→ Solidaritat i immigració→ Conciliació de la vida laboral, familiar i personal→ Salut i qualitat de vida→ Ocupació→ Educació, formació cultura i esport→ Participació social i ciutadana→ Urbanisme i medi ambient→ Mitjans de comunicació i ús d'imatge i llenguatge no sexista
61	CALENDARITZACIÓ
71	AGRAÏMENTS
73	GLOSSARI DE TERMES

Irene Navarro Díaz

Alcaldessa de Petrer

Les polítiques encaminades a aconseguir la igualtat entre hòmens i dones són instruments primordials per a construir societats verdaderament democràtiques. La igualtat és un valor superior del nostre ordenament jurídic i un dels pilars fonamentals de la nostra democràcia, per la qual cosa no podem parlar d'una societat justa si dones i hòmens no són iguals en drets, deures i oportunitats.

Els ajuntaments, des del convenciment de ser les institucions més pròximes a la ciutadania, hem d'assumir el compromís d'establir mecanismes que eliminen totes aquelles discriminacions que es produïxen o puguen produir-se entre hòmens i dones; de formar i sensibilitzar en matèria d'igualtat; i d'involucrar les veïnes i veïns en el seu conjunt en la lluita per aconseguir una societat més justa i igualitària.

Com a primera dona alcaldessa d'este consistori, puc dir, amb molt d'orgull, que Petrer és un municipi pioner a implantar polítiques d'igualtat de gènere. Des de fa anys, la igualtat entre hòmens i dones sempre ha sigut un punt d'entesa entre les diferents formacions polítiques del nostre ajuntament, la qual cosa ha permés que este ja siga el III Pla d'Igualtat que es desenvolupa per a les veïnes i veïns del nostre municipi.

Este pla és una ferramenta de treball i un full de ruta clar que ens permet materialitzar totes eixes accions encaminades a construir un municipi just i equitatiu, per fer front a nous reptes. Des de l'atenció a dones víctimes de violència de gènere fins a accions de sensibilització i formació municipal, a Petrer apostem per un treball transversal i col·laboratiu entre diferents organismes, per la qual cosa este pla d'igualtat partix d'un treball conjunt de totes les institucions municipals involucrades.

Vull aprofitar estes línies per a agrair la implicació de l'equip tècnic i de la ciutadania en l'elaboració d'este document. Una vegada més, Petrer demostra el seu esperit col·laborador, implicat i compromés en la consecució de la igualtat entre dones i hòmens.

Ana Tortosa Bañón

Regidora d'Igualtat i Servicis Socials

Petrer ara té a les mans el III Pla d'Igualtat entre Dones i Hòmens, i és per a un municipi com el nostre un orgull poder comptar amb esta ferramenta. En una societat en la qual el feminisme va tenint cada vegada més veu i en la qual cada vegada està més compromesa a poder arribar a una igualtat real i efectiva, no podem deixar d'utilitzar estos documents que tan bé ens han anat en el passat.

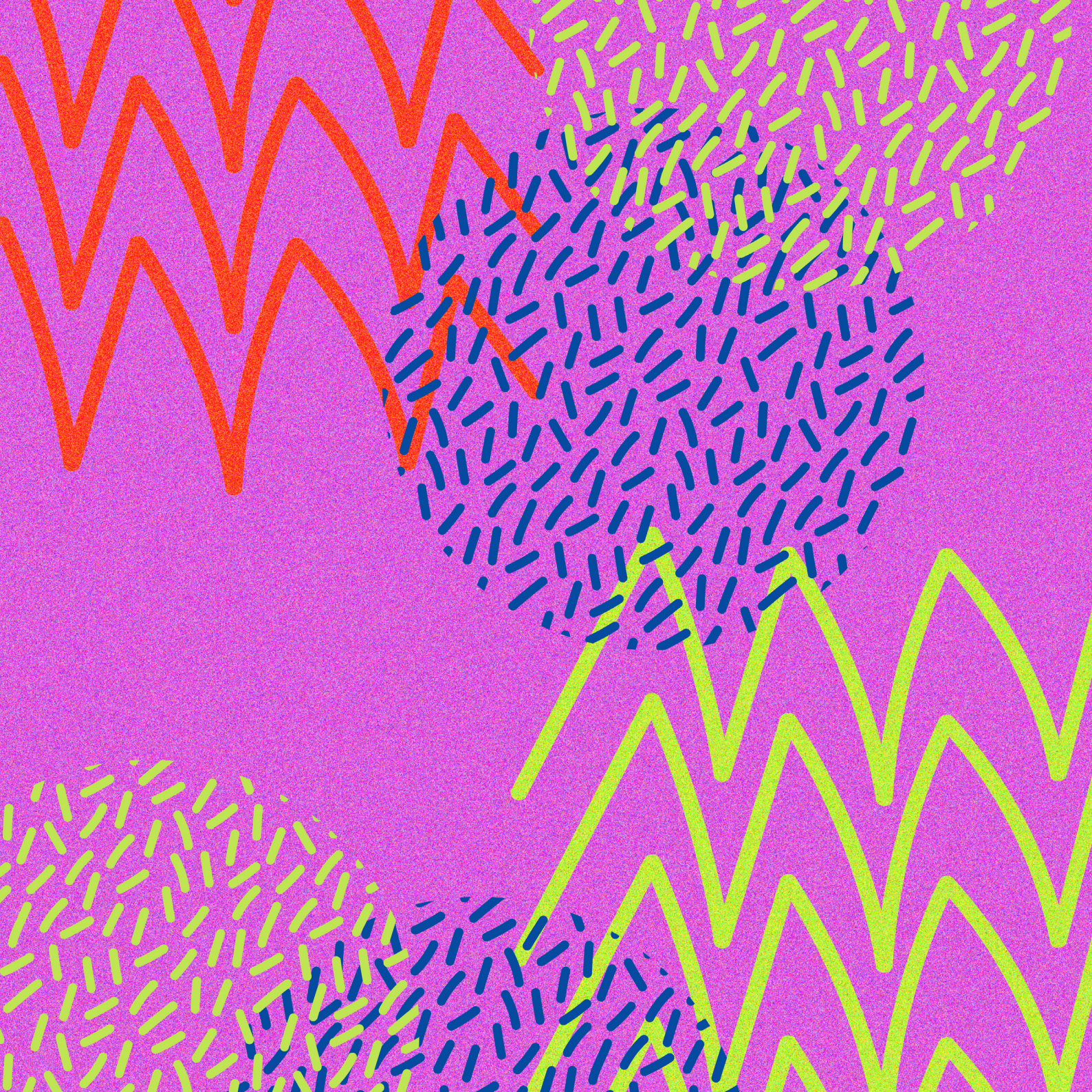
En matèria d'igualtat s'ha avançat molt en els últims anys, ja que cada vegada es compta amb major pressupost per a poder realitzar tot tipus d'activitats i impactes que es veuen clarament en els nostres veïns i veïnes, començant des de les edats més primerenques per a poder aconseguir una societat i uns habitants lliures de prejudis, respectuosos amb ells mateixos i sobretot amb les persones del seu voltant. Hem tingut l'experiència de dos plans d'igualtat que han sigut exitosos i s'han realitzat quasi la totalitat de les seues accions, però també es compta amb un pla d'igualtat intern, per a tot el personal de l'Ajuntament. Això ens fa avançar fins a la societat que volem per al nostre futur.

No és fàcil treballar l'impacte de gènere en cada àmbit de la nostra vida, però amb les persones implicades en això i persones que es creuen de veritat la necessitat de continuar avançant en igualtat, tot és possible. Per això, este pla naix de la Regidoria d'Igualtat i Servicis Socials, però

sobretot, naix del conjunt de l'Ajuntament, ja que és un tema transversal que s'ha de tenir present en cadascuna de les accions que es realitzen des de cada departament i cada àrea.

Vull agrair a cada personal tècnic que ha fet possible que hui tinguem a les mans un exemplar del pla, però sobretot, agraiç a Nuria Molina, agent d'igualtat del nostre ajuntament, pel treball que realitza dia rere dia, per continuar avançant a pesar de les adversitats que puguem trobar i, òbviament, per haver elaborat este document, que després de mesos de treball veu la llum.

Gràcies al poble de Petrer per continuar creient en igualtat, perquè cada persona som agent de canvi, i està a la nostra mà que documents com este continuen avançant, continuen tenint propostes noves i continuen creixent amb el pas del temps.

1. INTRODUCCIÓ

Durant els últims anys, la igualtat de gènere ha sigut posada en el centre del debat social i polític del nostre país. La quarta onada del feminisme ja és una realitat i la veu pels drets i llibertats de les dones s'ha fet sentir amb la força que ens caracteritza.

La lluita per la igualtat real i l'eliminació dels sistemes d'opressió sobre les dones està liderada pel moviment feminista.

Les dones no són un col·lectiu discriminat, són la mitat de la població a escala mundial (49%), estatal (51%) i municipal (51%), a les quals el sistema patriarcal ha col·locat en una posició subordinada respecte als homes des de l'inici dels temps. Esta afirmació la podem veure reflectida en absolutament tots els àmbits socials: representació femenina en política; percentatge de dones en les esferes de poder i presa de decisions; càrrega de cuidats que encara hui continuen suportant més les dones; falta de reconeixement laboral; desprestigi social d'allò femení i moltíssims més aspectes que no podríem arribar a anomenar en este pla. Però si ampliem la mirada veiem que, a pesar de ser les dones les principals afectades d'este model social patriarcal, també els homes patixen discriminacions si no encaixen amb el model de masculinitat predeterminat per a ells. És per això que, des d'este pla d'igualtat, s'han de materialitzar les realitats que afecten dones i homes i treballar sobre elles.

Trencar un sistema de creences que tenim tan naturalitzat i interioritzat i que, a més, és invisible per a gran part de la població, és una tasca complicada. És per això que, a continuació, s'exposen una sèrie de preguntes i respostes que intentaran aclarir de què parlem quan utilitzem una certa terminologia:

QUÈ ÉS LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE I PER QUÈ ÉS DIFERENT D'ALTRES VIOLÈNCIES?

La Llei orgànica 1/2004 de 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere, la defineix en el seu objecte de llei com aquella “violència que, com a manifestació de la discriminació, la situació de desigualtat i les relacions de poder dels homes sobre les dones, s'exercix sobre estes per part dels qui siguen o hagen sigut els seus cònjuges o dels qui estiguen o hagen estat lligats a elles per relacions similars d'afectivitat, fins i tot sense convivència.”

Al seu torn, la Llei 1/2017, de 17 de març, de modificació de la Llei 16/2003, de 8 d'abril, de Prevenció i Protecció Integral de les Dones Contra la Violència de Gènere, amplia esta definició: “quedaran incloses en l'àmbit d'aplicació d'esta llei totes les manifestacions de violència exercides sobre les dones **pel fet de ser-ho** que impliquen o puguen implicar danys o sofriments de naturalesa física, sexual, psicològica o econòmica, incloses les amenaces de realitzar estos actes, coacció, intimidació o privació arbitrària de llibertat, en la vida pública o privada.

Queden també incloses en l'àmbit d'aplicació d'esta llei les conductes que tinguen per objecte mantindre les dones en la submissió, ja siga forçant la seua voluntat i el seu consentiment o impedit l'exercici de la seua legítima llibertat de decisió en qualsevol àmbit de la seua vida personal.”

El que diferencia la violència de gènere d'altres violències és que el factor de risc per a patir-la és ser dona, pel fet que el sistema patriarcal col·loca els hòmens en una posició de superioritat sobre les dones.

QUÈ ÉS EL SISTEMA PATRIARCAL I COM PODEM IDENTIFICAR-LO?

El sistema patriarcal o patriarcat és una forma d'organització social que situa els hòmens en una posició de superioritat sobre les dones. És cultural i sistèmic i, per tant, après de generació en generació. El patriarcat no es presenta igual en totes les societats del món, però algunes de les seues manifestacions són:

1. Escassa representació femenina en els alts càrrecs empresarials o polítics.
2. Càrrega de treball domèstic i cuidats majoritàriament sobre les dones.
3. Divisió sexual del treball, on es designen unes qualitats específiques o altres a una persona en funció del seu sexe, situant les dones en l'espai privat de la llar i el cuidat, i els hòmens en l'espai públic i remunerat.
4. Invisibilització del paper de les dones al llarg de la història, la qual cosa comporta que no hi haja referents femenins.
5. Micromasclismes i macromasclismes.
6. Assetjament sexual al carrer, fet que totes les dones han experimentat alguna vegada, la qual cosa crea inseguretat i por.

7. Abús sexual i violacions. Només a Espanya es denuncien quatre violacions diàries.

8. Mutilació genital femenina i matrimonis forçosos de xiquetes menors d'edat, encara presents en molts països del món.

9. Assassinats masclistes, feminicidis. A Espanya portem 1.197 dones assassinades des de l'1 de gener de 2003, més que les víctimes d'ETA en tota la seua història. Per això es parla del concepte “terrorisme masclista” (dada en data 03/05/2023).

QUÈ SÓN ELS MICROMASCLISMES I PER QUÈ ÉS TAN IMPORTANT ELIMINAR-LOS?

Els micromasclismes són aquells comportaments naturalitzats i invisibles que duem a terme hòmens i dones i que denoten la desigualtat entre gèneres amb la qual ens hem socialitzat. Solen ser conductes que, en principi, no semblen tenir molta rellevància en el nostre quefer diari, però que hem d'eliminar, no sols per la conducta en si, sinó pel que signifiquen socialment i la connotació ideològica que sustenten. Alguns exemples de micromasclismes i el missatge intrínsec que envien són:

1. Quan ens referim a la labor masculina dintre de la casa com a ajuda: “Ja vivim en igualtat, els hòmens ajuden a casa i amb els fills”. El terme “ajudar” porta un missatge implícit que afirma que la responsabilitat d'eixa tasca és de les dones.
2. Quan en un restaurant arriba el compte i automàticament li l'entreguen a l'home. Eixe comportament porta implícit que els hòmens porten la càrrega financera de la casa i que les dones depenen econòmicament d'ells.
3. Quan en els banys públics només en el femení hi ha canviador per a bebés. Això porta implícit que el cuidat és tasca de dones.

4. Quan en una discoteca les dones entren gratis i els hòmens han de pagar per a poder passar. El missatge implícit d'això és que les dones són utilitzades com a reclam per als hòmens. "Si no pagues el producte, eres el producte."

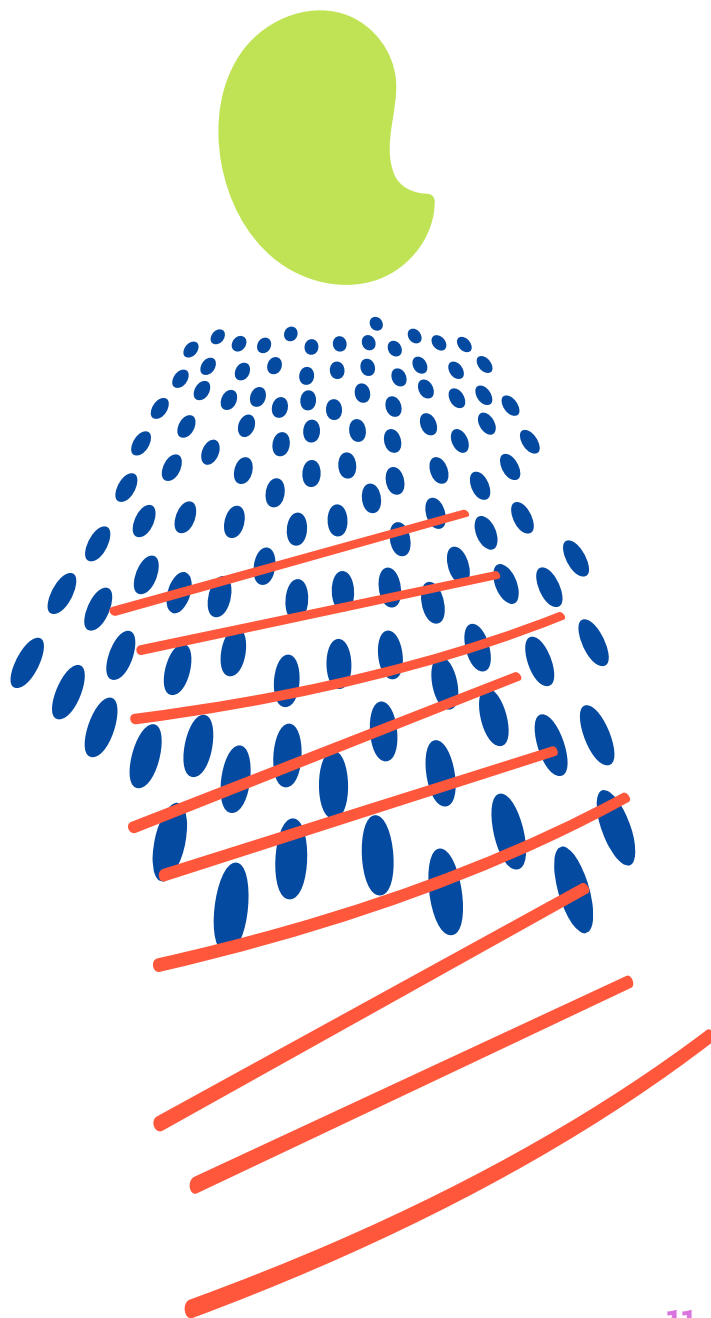
Estos i una llista inacabable de comportaments i creences són la base que sustenta la desigualtat entre dones i hòmens i que hem d'eliminar si volem aconseguir una societat més justa i igualitària.

DE QUÈ PARLEM QUAN DIEM QUE HI HA BRETXA SALARIAL ENTRE DONES I HÒMENS?

Segur que esta pregunta ha creat més d'un debat en el teu entorn: una dona pot cobrar menys que un home per fer el mateix treball? La veritat és que quan es calcula la bretxa salarial entre dones i hòmens es fa utilitzant **treballs d'igual valor**.

I la veritat també és que no es valora igual el treball masculí i el femení i, per tant, els treballs masculinitzats estan més ben remunerats que els feminitzats. Vegem diversos exemples:

1. Les tasques de neteja, un treball tradicionalment feminitzat, és un dels sectors pitjor pagats i valorats.
2. Dintre del sector del calçat, el treball de tallador i embastador (masculinitzats) estan més ben remunerats que el treball de les aparadores (feminitzat).
3. En els establiments hotelers, les cambres de pisos, un treball altament feminitzat, és de les ocupacions pitjor remunerades.

4. Els treballs d'enginyeria o urbanístics (masculinitzats) estan molt millor valorats i més ben remunerats que els relacionats amb l'acompanyament social, l'atenció o el treball amb persones (treball social, educació social, psicologia, educació) altament feminitzats.

A més d'estos exemples, un percentatge major de dones que d'hòmens treballen a mitja jornada i tenen majors dificultats per a promocionar dins de les empreses. Això es deu, entre altres factors, a la càrrega de treball domèstic i de cuidats que encara hui recau sobre les dones, que les obliga a triar treballs de mitja jornada per a poder conciliar la vida laboral i familiar, la qual cosa comporta salaris més baixos, períodes de cotització més limitats, pensions ínfimes o nul·les, etc. Per això es parla de la "feminització de la pobresa".

QUÈ SIGNIFICA FEMINISME I PER QUÈ NO CAL RELACIONAR-HO AMB EL MASCLISME?

En primer lloc, cal assenyalar que feminisme no és el contrari a masclisme. Vegem per què. El masclisme és la creença que el masculí és superior al femení i, per tant, els hòmens són superiors a les dones. És una ideologia transversal (afecta a tots els àmbits) i lligada directament al sistema patriarcal i, per tant, present en totes les societats del món. El feminisme naix per a rebatre esta creença, al·legant que hòmens i dones som iguals en capacitats, drets i obligacions.

El seu nom, feminisme, ("fem", dona) ve determinat perquè va ser i és un moviment iniciat i liderat per dones, pel fet que han sigut i són elles a qui el masclisme ha col·locat en una posició inferior als hòmens.

Com a resposta, el sistema patriarcal s'ha dedicat durant dècades a desprestigiar el moviment feminista i el terme "feminisme", i d'esta manera, menysvalorar les dones que lluitaven i lluiten pels seus drets. Per això, gran part de la població encara hui dia no volen definir-se com a feministes, encara creient en la igualtat real entre dones i hòmens, la qual cosa és (per definició) el feminisme.

PER QUÈ EXISTIX IGUALTAT LEGAL PERÒ NO IGUALTAT REAL?

La Constitució Espanyola, en el seu art. 14, assenyala: “Els espanyols són iguals davant la llei, sense que pugui prevaldre cap discriminació per raó de naixement, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.” La legislació espanyola, en la redacció de totes les seues lleis, reials decrets o normes, ha d’assegurar-se de complir amb el principi d’igualtat entre la ciutadania espanyola. I, aleshores, com és possible que continuem vivint situacions de desigualtat per raó de sexe?

És molt senzill. Per a avançar en igualtat no n’hi ha prou amb redactar la norma sobre la base de principis igualitaris i no discriminatoris, fa falta dur a terme i invertir en polítiques públiques d’igualtat. Són estes polítiques les encarregades d’incidir en aquells aspectes culturals, relacionals i socials que sustenten la discriminació contra les dones, conductes tan arrelades i naturalitzades que hem assumit com a nostres, atorgant-los un valor natural i biològic (inalterables) en lloc d’un valor social i cultural i, per tant, après. I tot l’après es pot desaprendre.

El municipi de Petrer té una àmplia trajectòria en l’aplicació de polítiques públiques d’igualtat des de fa anys. El seu primer Pla d’Igualtat municipal es va aprovar el 29 de juliol de 2010, i mantingué una vigència de dos anys, en el qual van quedar registrats els objectius a implantar en el municipi en matèria d’igualtat entre dones i hòmens. El II Pla es va aprovar pel Ple municipal el 25 d’abril de 2019, amb vigència fins al 24 d’abril de 2023, amb una avaluació final molt positiva d’execució d’accions a pesar de les circumstàncies sociosanitàries compreses entre 2020 i 2021.

A més, l’Ajuntament de Petrer va aprovar el 29 de setembre de 2022 el seu I Pla d’Igualtat intern, amb una vigència de quatre anys.

Inclusivament i també des de fa diversos anys, es treballa en els centres escolars petrerins (infantil, primària i secundària) a través d’activitats i tallers l’objectiu principal dels quals és la formació i sensibilització de la població més jove en igualtat de drets i oportunitats, i d’esta manera previndre que continuen tenint lloc comportaments masculistes i discriminatoris en totes les etapes de la vida.

L’Ajuntament de Petrer i la Regidoria d’Igualtat i Servis Socials sempre han apostat per fer de la igualtat un aspecte transversal a tot el municipi, incidint en aquells àmbits generadors de desigualtat entre hòmens i dones. Compta amb una Unitat d’Igualtat integrada per una agent d’igualtat, una promotora d’igualtat i una psicòloga especialitzada en atenció a dones víctimes de violència de gènere.

El 30 de març de 2023 es va aprovar, a través del Ple Municipal, la realització del III Pla d’Igualtat d’Oportunitats entre Dones i Hòmens de Petrer (d’ara en avant IIIPMIO), un document que porta per bandera la transversalitat de gènere, el principi d’igualtat real i la participació municipal.

Este Pla té una vigència de quatre anys (2019-2023) i pretén ser una ferramenta de treball que arreplegue tots aquells objectius i totes aquelles accions a desenvolupar en el municipi de Petrer entorn de la igualtat de gènere. D’esta manera, s’organitzen i materialitzen estes accions, a més de calendaritzar-les i dotar-les de pressupost, ja són estes un nexa d’unió entre la ciutadania i el consistori.

2. PRINCIPIS GENERALS I FINALITAT DEL PLA

Els principis generals que caracteritzen este pla d'igualtat són:

- IGUALTAT DE GÈNERE
- PERSPECTIVA DE GÈNERE
- TRANSVERSALITAT DE GÈNERE
- PRINCIPI D'IGUALTAT REAL
- ACTIU I PREVENTIU
- DINÀMIC I FLEXIBLE
- PARTICIPATIU

FINALITAT DEL PLA:

El III Pla d'Igualtat d'Oportunitats entre Dones i hòmens té com a finalitat principal aconseguir una societat més justa i igualitària en el municipi de Petrer, eliminant els sistemes d'opressió que existixen contra les dones, formant i sensibilitzant en matèria d'igualtat i prevenció de la violència masclista.

3. FONAMENTACIÓ JURÍDICA

El marc normatiu a escala internacional, europea, estatal i autonòmica que sustenta les polítiques i accions dirigides a aconseguir la igualtat real entre dones i hòmens és el que legitima l'elaboració i posada en marxa d'este pla d'igualtat.

Esta normativa va dirigida cap a un mateix objectiu: aconseguir la igualtat real entre dones i hòmens, apostant per l'equitat en l'accés i participació de tots dos gèneres en tots els àmbits de la societat.

Els poders públics són els encarregats no sols de legislar i desenvolupar normativa dirigida a tal fi, sinó d'aplicar-la a la societat d'una forma eficaç que incidisca en aquelles àrees socials on es produïsquen desigualtats per raó de gènere, per a tractar d'erradicar-les i aconseguir així una societat més justa i igualitària.

3.1. MARC INTERNACIONAL

- Declaració Universal dels Drets Humans (1948).
- Convenis internacionals de l'Organització Internacional del Treball (OIT).
- Convenció de les Nacions Unides sobre l'Eliminació de Totes les Formes de Discriminació Contra la Dona (CEDAW) (1979, Espanya la ratifica el 16 de desembre de 1983).

- Conferència Internacional del Treball sobre la igualtat d'oportunitats i de tracte per a les treballadores (1975).
- Les diferents Conferències Mundials sobre la Dona celebrades en: Mèxic (1975); Copenhaguen (1980); Nairobi (1985); i Pequín (1995).
- Objectius de Desenvolupament Sostenible (2015-2030).

3.2. MARC EUROPEU

- Tractat de Maastricht (1992, entrada en vigor en 1993).
- Tractat d'Amsterdam (1997, entrada en vigor en 1999).
- Diverses directives de la Unió Europea d'obligat compliment per als estats membre en favor de la igualtat.
- Carta Europea per a la Igualtat de Dones i hòmens en la vida local (2006, firmada per Petrer el 28 de setembre de 2006). En els Principis d'esta Carta Europea s'esmenta, directament, el compromís que adquirix un municipi d'elaborar plans d'igualtat.
- Conveni del Consell d'Europa sobre prevenció i lluita contra la violència contra les dones i la violència domèstica, Istanbul (2011).

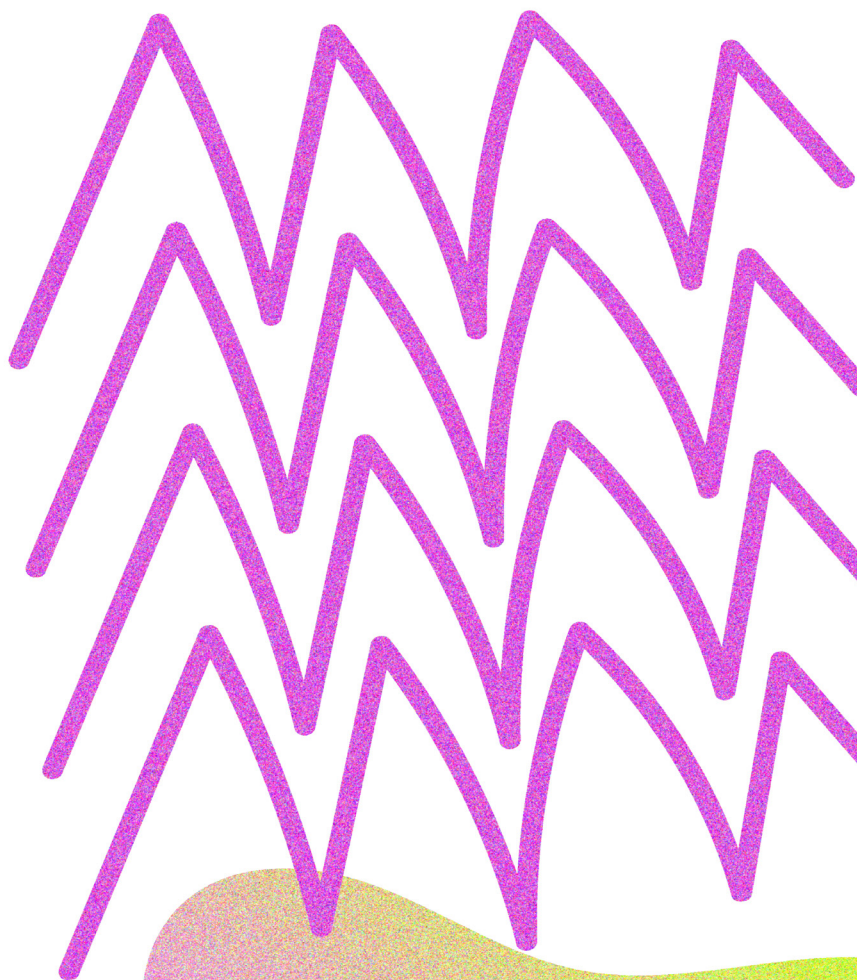
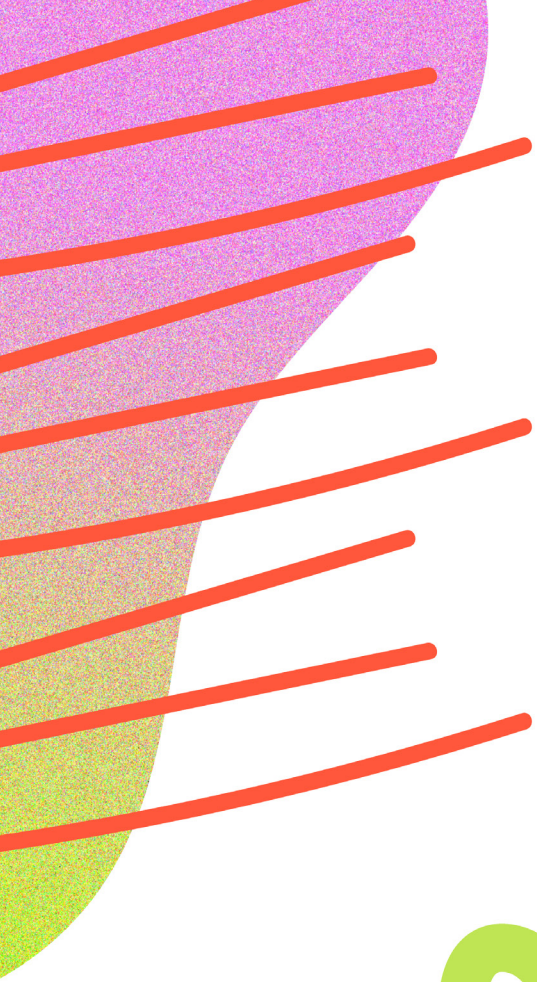
3.3. MARC ESTATAL

- Constitució Espanyola de 1978:
 - Art. 1: Que propugna com a valor superior del seu ordenament jurídic **la igualtat**.
 - Art. 9.2: **Correspon als poders públics** promoure les condicions perquè esta siga real i efectiva; remoyent els obstacles que la impedisquen.
 - Art. 14. Els espanyols són iguals davant la llei, **sense que pugua prevaldre cap discriminació** per raó de naixement, raça, **sexe**, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.
- Llei 39/1999, de 5 de novembre, per a promoure la conciliació de la vida familiar i laboral de les persones treballadores.
- Llei Orgànica 1/2004 de 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral Contra la Violència de Gènere.
- Llei orgànica 3/2007 de 22 de març, per a la Igualtat Efectiva entre Dones i hòmens (LOIEMH), en la qual es legitimen els plans d'igualtat.
- Llei 15/2022, de 12 de juliol, integral per a la igualtat de tracte i la no discriminació.
- Llei 10/2022 de 6 de setembre, de garantia integral de la llibertat sexual.

3.4. MARC AUTONÒMIC

- Llei 9/2003, de 2 d'abril, de la Generalitat, per a la Igualtat entre Dones i Hòmens.
- Llei orgànica 1/2006, de 10 d'abril, de Reforma de Llei orgànica 5/1982, d'1 de juliol, d'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.
- Llei 8/2010, de 23 de juny, de la Generalitat, de Règim Local de la Comunitat Valenciana.
- Llei 4/2012, de 15 d'octubre, de la Generalitat, per la qual s'aprova la Carta de Drets Socials de la Comunitat Valenciana.
- Llei 7/2012, de 23 de novembre, integral contra la violència sobre la dona en l'àmbit de la Comunitat Valenciana.
- Llei 3/2019, de 18 de febrer, de la Generalitat, de Servicis Socials Inclusius de la Comunitat Valenciana.
- Decret 27/2023 de 10 de març, del Consell, pel qual es regulen la tipologia i el funcionament dels centres, servicis i programes de servicis socials, i la seua ordenació dins de l'estructura funcional, territorial i competencial del Sistema Públic Valencià de Servicis Socials.

4. DIAGNÒSTIC, METODOLOGIA I ELABORACIÓ DEL PLA

Per a poder oferir al municipi de Petrer un pla d'igualtat adaptat a les seues necessitats i característiques, és obligatori donar suport als objectius i actuacions en dades fefaents que mostren la realitat de la societat petrerina. És per això que, prèviament a la realització i posada en marxa d'este pla, s'ha realitzat un diagnòstic de situació, s'ha "fotografiat" al municipi en matèria d'igualtat de gènere, per a comprovar on s'ha d'incidir per a eliminar desigualtats així com per a saber quins són els recursos amb els quals comptem per a això.

Com a conclusions generals d'este diagnòstic, ja que després s'oferixen dades resultants adaptades a cada àrea, cal assenyalar que a Petrer són les dones les que majoritàriament es continuen encarregant de les labors de la casa i el cuidat o les que pitjors condicions laborals tenen. Segons la població petrerina, el principal problema que afecta hòmens i dones del municipi és la falta de treball, coincidint esta dada amb les enquestes a escala estatal. No obstant això, tant hòmens com dones coincidixen que existixen problemes diferencials per sexe. La falta de seguretat, de participació política o falta de temps són problemes que segons la població de Petrer afecten més les dones. No obstant això, la falta de formació afectaria més els hòmens segons les enquestes municipals. Este tipus d'informació és la que marcarà els objectius i accions del pla, adaptat al municipi.

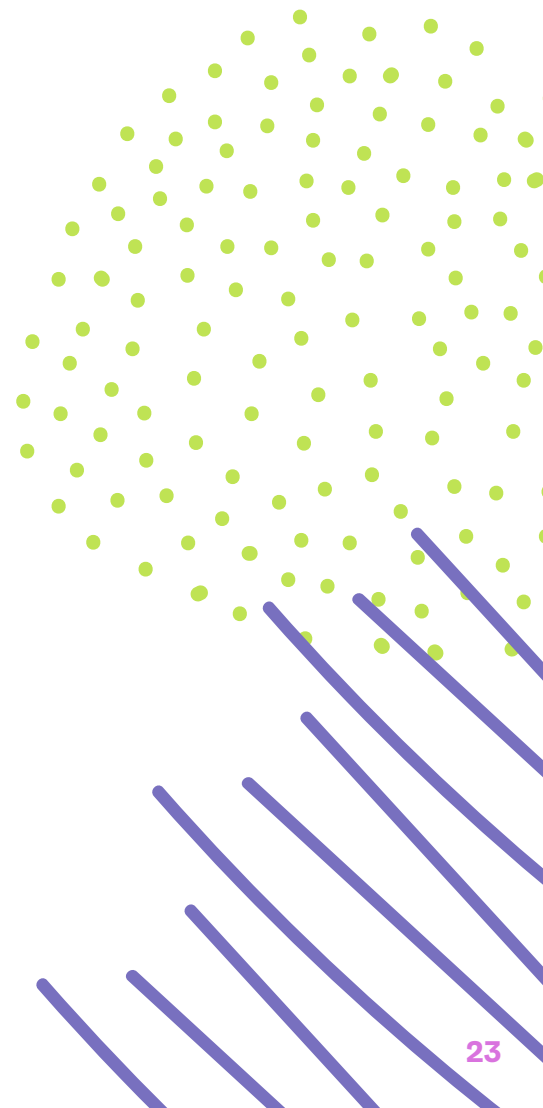
Tot el procés d'elaboració d'este IIIPIOM s'ha basat, seguint amb el principi de transversalitat, en una estratègia dual a l'hora d'incorporar la perspectiva de gènere a les polítiques municipals. Esta estratègia consistix, d'una banda, a fomentar, crear i donar suport a polítiques específiques encarregades d'eliminar desigualtats entre dones i hòmens a través d'accions positives i, per un altre, d'introduir la perspectiva de gènere en la resta de polítiques municipals.

5. DADES DEMOGRÀFIQUES DEL MUNICIPI

Les dades demogràfiques d'un municipi ens permeten observar de manera objectiva i quantitativa aspectes rellevants que han de ser tinguts en compte a l'hora de plantejar accions en un pla d'igualtat. Per això, en este apartat, s'exposen diferents dades numèriques i percentuals de la població petrerina fins a l'any 2022.

Petrer és un municipi situat a l'interior de la província d'Alacant, concretament a la comarca del Vinalopó Mitjà. En data de 31 de desembre de 2022 registra una població de 34.026 habitants, dels quals 16.674 són dones (49%) i 17.352 són hòmens (51%). La taxa de feminitat (Nombre de dones per cada 100 hòmens) és de 100 l'any 2022.

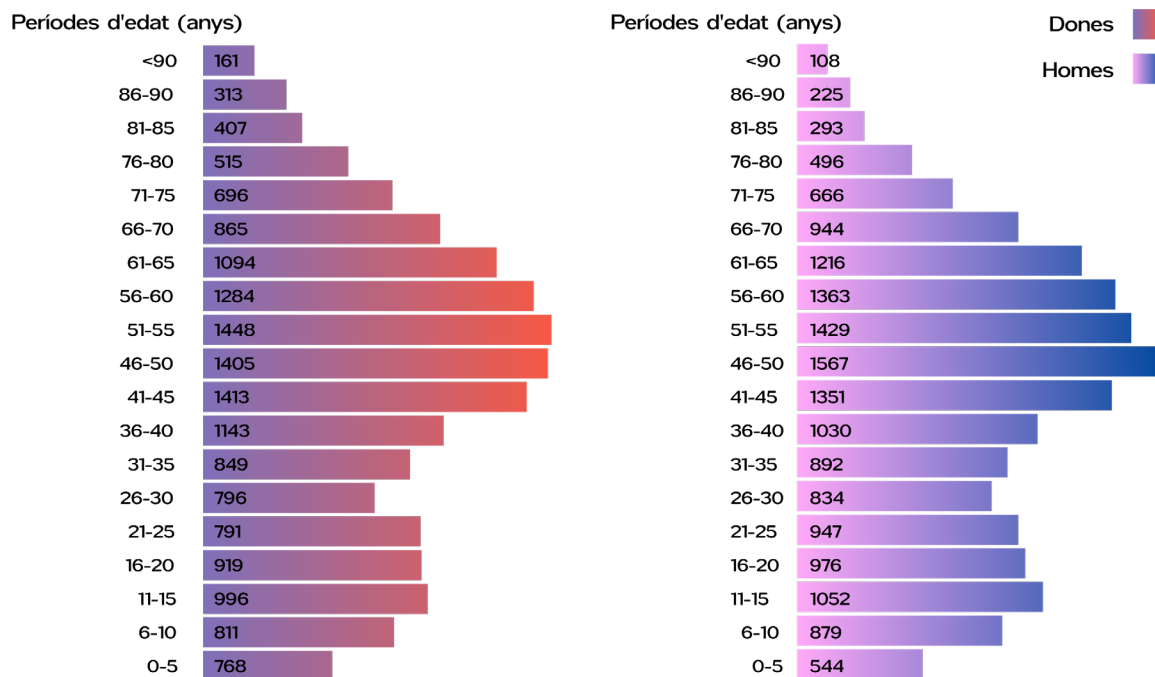

• PIRÀMIDE POBLACIONAL:

Si observem la piràmide poblacional de Petrer extraïem diverses dades d'interès. Comprovem que el major percentatge de població a Petrer es concentra entre els 41 i els 65 anys; que l'esperança de vida és major en dones que en hòmens i que es produïx un estretiment en la base a causa de la baixa natalitat.

Fins a 2010, Petrer era un municipi jove amb una edat mitjana inferior als 38 anys. En els últims anys esta mitjana d'edat ha augmentat fins als 43,1 anys per a l'any 2022.

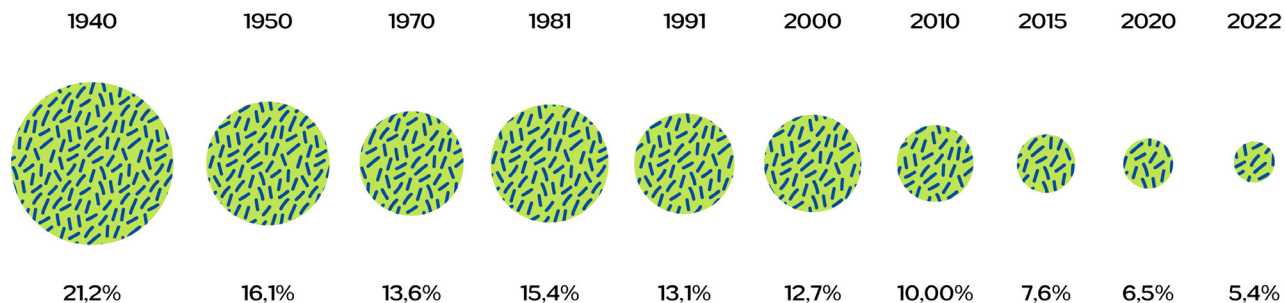
Piràmide demogràfica de Petrer. Any 2022.

Font: Guia Econòmica de Petrer 2022. Regidoria de Turisme i Desenvolupament Econòmic. Ajuntament de Petrer.

• TAXA DE NATALITAT:

Continuant amb l'anàlisi de la natalitat a Petrer, en la següent taula s'exposen els percentatges de la taxa bruta de natalitat (relació entre el total de nascuts en determinat any amb la població total d'eixe mateix any) en diferents dècades per a poder observar la seua evolució:

Font: Guia Econòmica de Petrer 2022. Regidoria de Turisme i Desenvolupament Econòmic. Ajuntament de Petrer

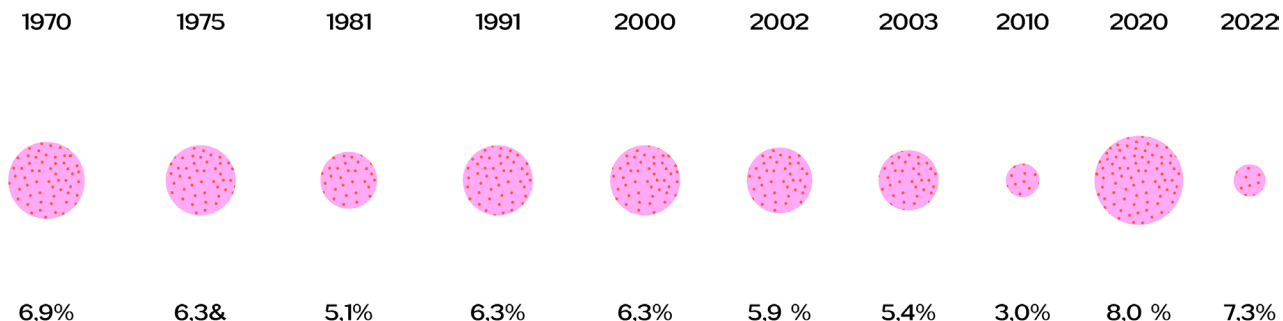
Comprovem que la natalitat ha anat descendint al llarg de les dècades fins a aconseguir percentatges preocupants. Petrer es troba per davall de la mitjana de la Comunitat Valenciana, la qual en 2021 tenia una taxa de natalitat del 7,06 %.

És necessari assenyalar que en la dècada dels 80 i 90 del s. XX, la natalitat a Petrer va ascendir fins a alts percentatges pel fet que moltes parelles joves es van mudar al municipi pel baix preu de la vivenda. Per contra, i fent anàlisi de factors socials, el descens de la natalitat actual es deu a múltiples causes, entre elles podríem destacar: crisi econòmica; dificultats per a incorporar-se al mercat laboral de les persones joves; falta de polítiques que afavorisquen la conciliació de la vida laboral i familiar; temor de les dones que el fet de ser mares repercutisca en la seua carrera laboral; dificultat de promoció o ascens de les dones que es queden embarassades; falta de responsabilitat familiar, entre altres.

• TAXA DE MORTALITAT:

Seguint amb l'anàlisi poblacional, en este apartat s'exposa la taxa bruta de mortalitat en el municipi de Petrer (total de morts en un any respecte a la població total d'eixe mateix any):

Font: Guia Econòmica de Petrer 2022. Regidoria de Turisme i Desenvolupament Econòmic. Ajuntament de Petrer

Observem que l'any 2020 es produïx un augment de la mortalitat a Petrer, que té com a causa directa la pandèmia de la COVID-19.

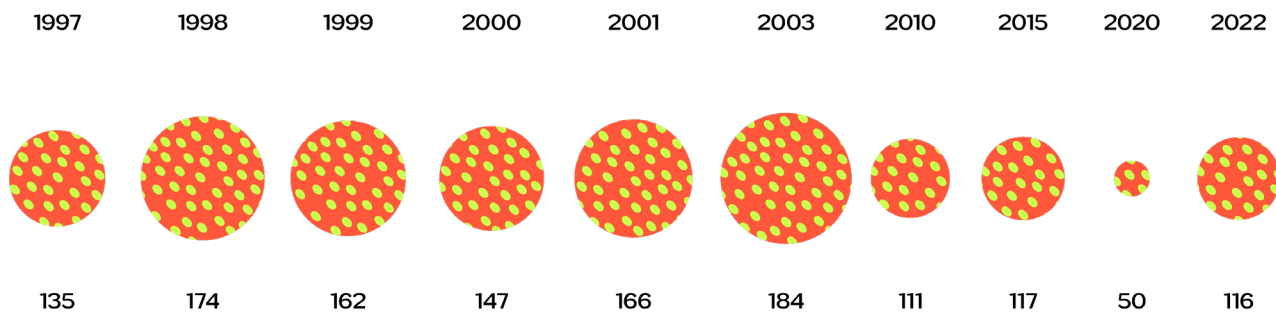
• ÍNDEX D'ENVELLIMENT I JOVENTUT:

La població major de 65 anys a Petrer representa un 16,8% del total (8,7% són dones i 8,1% són hòmens), situant l'índex d'envelliment (quantitat de persones majors de 65 anys per cada 100 persones menors de 15 anys) en 112,7.

D'altra banda, l'índex de joventut (quantitat de persones entre 15 i 29 anys sobre el total poblacional) és de 15,5%.

Analitzant estes dades i comparant-les amb el II Pla d'Igualtat de Petrer, observem que la població està envellint en els últims 10 anys, en 2018 la població major de 65 anys era del 14,79% i l'índex de joventut, del 16,8%.

• NUPCIALITAT CIVIL I ECLESIASTICA:

Font: Guia Econòmica de Petrer 2022. Regidoria de Turisme i Desenvolupament Econòmic. Ajuntament de Petrer

Si observem la taula comprovem com el nombre de matrimonis ha experimentat un descens breu però gradual al llarg dels últims anys. L'any 2020, amb l'esclat de la pandèmia de la COVID-19, el nombre de celebracions nupcials és molt inferior a la mitjana.

6. ÀREES D'INTERVENCIÓ

Les àrees en les quals es dividix este III Pla d'Igualtat d'Oportunitats entre Dones i Hòmens del municipi de Petrer són:

Estes àrees van ser aprovades per Ple Municipal en sessió ordinària el 30 de març de 2023.

- 1. INCORPORACIÓ DE LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN LES POLÍTIQUES PÚBLIQUES MUNICIPALS**
- 2. PREVENCIÓ I ERRADICACIÓ DE LA VIOLÈNCIA MASCLISTA.**
- 3. SOLIDARITAT I IMMIGRACIÓ.**
- 4. CONCILIACIÓ DE LA VIDA LABORAL, FAMILIAR I PERSONAL.**
- 5. SALUT I QUALITAT DE VIDA.**
- 6. OCUPACIÓ.**
- 7. EDUCACIÓ, FORMACIÓ, CULTURA I ESPORT.**
- 8. PARTICIPACIÓ SOCIAL I CIUTADANA.**
- 9. URBANISME I MEDI AMBIENT.**
- 10. MITJANS DE COMUNICACIÓ I ÚS D'IMATGE I LLENGUATGE NO SEXISTA.**

7. CONCLUSIONS DEL DIAGNÒSTIC PER ÀREES D'INTERVENCIÓ, OBJECTIUS GENERALS I ESPECÍFICS, ACCIONS, RESPONSABILITAT I INDICADORS

INCORPORACIÓ DE LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN LES POLÍTIQUES PÚBLIQUES MUNICIPALS

• CONCLUSIONS DE L'ESTUDI-DIAGNÒSTIC

La transversalitat de gènere és un dels principis bàsics que sustenten este III Pla d'Igualtat municipal. Treballar incorporant la perspectiva de gènere és fonamental si volem aconseguir la plena igualtat entre dones i hòmens, per la qual cosa la primera àrea d'este pla es basa principalment en això, a introduir la perspectiva de gènere en aquelles polítiques públiques desenvolupades des de i cap a tots els departaments de l'Ajuntament de Petrer.

A través del diagnòstic dut a terme per a l'elaboració del pla, s'ha corroborat que el municipi de Petrer és pioner quant a implantar polítiques públiques d'igualtat de gènere. Ha comptat amb un servici específic d'atenció tècnica, psicològica i jurídica especialitzat en violència de gènere des de fa més de 14 anys, quan encara la igualtat de gènere no era d'interés públic o polític a escala nacional, i molt menys municipal. Organització de campanyes, accions, activitats i tallers de prevenció i sensibi-

lització municipal en esta matèria des de fa diversos anys de manera transversal a tota l'annualitat, amb especial interés en la data del 8 de març, "Dia Internacional de les Dones", i el 25 de novembre, "Dia Internacional de l'Eliminació de la Violència contra les Dones". A més, des de la Regidoria d'Igualtat i Servicis Socials es duen a terme accions de formació i sensibilització en els centres escolars, així com a l'Escola de Família, dirigida a mares i pares de Petrer, i organitzades per la Regidoria d'Educació.

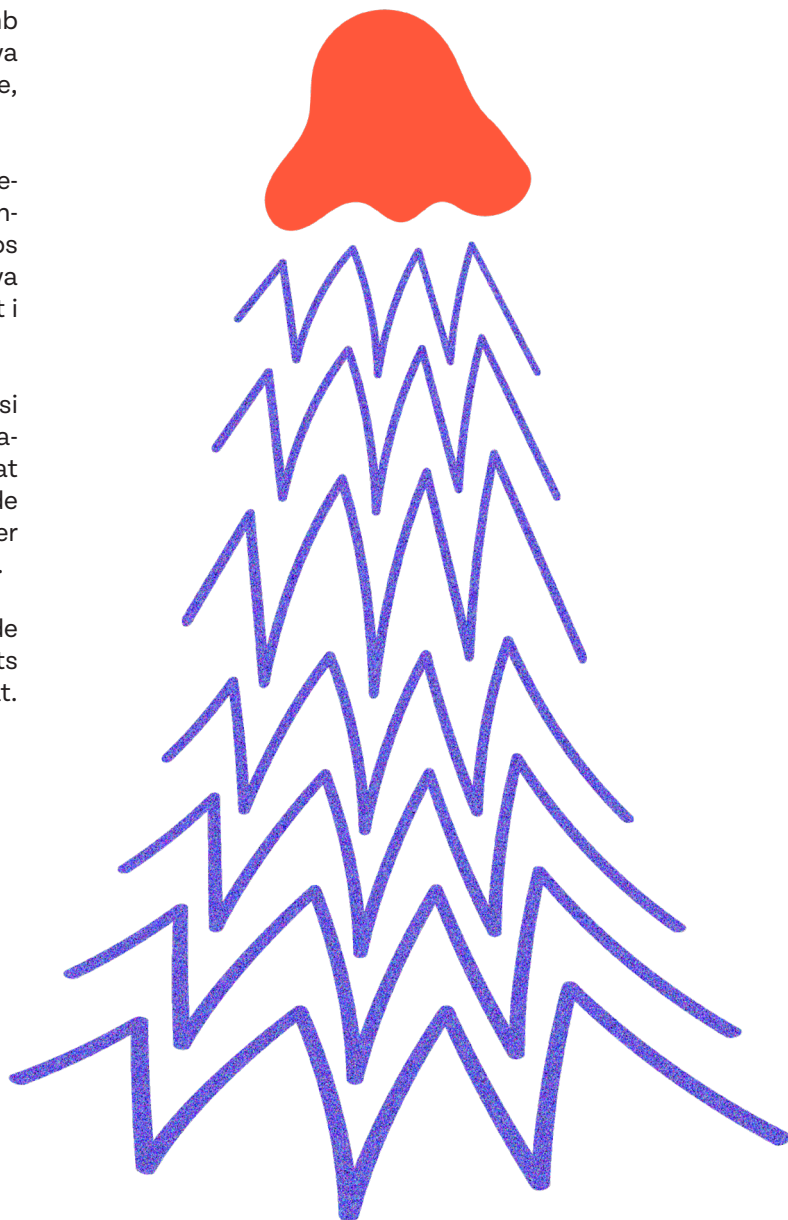
En l'any 2006 es crea el Consell de les Dones, un òrgan de participació municipal a través del qual es canalitzen aquelles propostes en matèria d'igualtat de gènere de diferents sectors poblacionals.

L'any 2010 es va aprovar el I Pla d'Igualtat d'Oportunitats entre Dones i Hòmens del municipi de Petrer, amb una vigència de dos anys, un document que arrellegava aquelles accions a desenvolupar durant eixe període, que van servir de ferramenta de treball.

En 2017 s'incorporen noves figures professionals especialistes en igualtat de gènere i en prevenció de la violència contra les dones: primer, una agent d'igualtat i dos anys més tard, una promotora d'igualtat, i en 2019 es va constituir la Unitat d'Igualtat de la Regidoria d'Igualtat i Servicis Socials.

A través del diagnòstic també hem conegut que quasi el 50% de la població de Petrer no coneix si l'Ajuntament posa en marxa actuacions en matèria d'igualtat de gènere, per la qual cosa hem de plantejar accions de difusió i sensibilització municipal per a donar a conèixer totes aquelles activitats que es realitzen en este sentit.

Per a finalitzar, és necessari incloure la perspectiva de gènere en el treball realitzat des de tots els departaments municipals, per complir amb el principi de transversalitat.

ÀREA 1

INCORPORACIÓ DE LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN LES POLÍTIQUES PÚBLIQUES MUNICIPALS

Objectiu general: Incloure la transversalitat de gènere en les polítiques municipals de l'Ajuntament de Petrer.

OBJECTIUS ESPECÍFICS	ACCIONS
<p>1. Proporcionar formació a la plantilla de l'Ajuntament de Petrer en igualtat i gènere amb perspectiva al treball municipal.</p>	<p>1.1. Programació de formació en matèria d'igualtat i/o prevenció de la violència contra les dones dirigida als diferents departaments municipals.</p> <p>1.2. Fomentar que organismes oficials que ofereixen formació a l'Ajuntament de Petrer incloguen cursos relacionats amb igualtat dirigits a tots els equips municipals.</p> <p>1.3. Que la formació en matèria d'igualtat i prevenció de la violència contra les dones siga tinguda en compte en tots els processos selectius de l'Ajuntament de Petrer.</p> <p>1.4. Formació anual al cos policial en matèria de prevenció de la violència contra les dones i atenció a estes.</p>
<p>2. Considerar el III Pla d'Igualtat 'Oportunitats entre Dones i Hòmens del Municipi com un arc de referència de les polítiques d'igualtat de l'Ajuntament de Petrer.</p>	<p>2.1. Informació a totes les àrees municipals dels objectius i accions del pla a través de la Comissió tècnica d'Igualtat.</p> <p>2.2. Avaluacions semestrals i anuals dels objectius i accions del III Pla d'igualtat municipal.</p> <p>2.3. Modificació, en cas que siga necessari, d'objectius i accions del III Pla d'igualtat municipal.</p> <p>2.4. Difusió del III Pla d'igualtat municipal a la ciutadania de Petrer a través de diferents canals comunicatius.</p> <p>2.5. Creació d'una bústia de suggeriments municipal perquè la ciutadania de Petrer pugua realitzar aportacions, comentaris, avaluacions o dubtes sobre el III Pla d'igualtat municipal.</p>
<p>3. Introduir la perspectiva de gènere en les polítiques públiques municipals de l'Ajuntament de Petrer a través de totes les seues àrees municipals.</p>	<p>3.1. Seguiment i avaluació del I Pla d'Igualtat de l'Ajuntament de Petrer 2022-2026.</p> <p>3.2. Elaboració del IV Pla d'Igualtat municipal de l'Ajuntament de Petrer una vegada finalitzat el pla vigent.</p> <p>3.3. Desagregació per sexe de totes les dades amb projecció municipal, per a adaptar-los a les diferents realitats de dones i hòmens.</p> <p>3.4. Redacció d'informes d'impacte de gènere de cada normativa municipal, tal com estableix la Llei.</p> <p>3.5. Revisió del llenguatge no sexista i amb perspectiva de gènere de totes les publicacions de les activitats i esdeveniments organitzats per la Regidoria d'Educació.</p>

ÀREA 1

INCORPORACIÓ DE LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN LES POLÍTIQUES PÚBLIQUES MUNICIPALS

Objectiu general: Incloure la transversalitat de gènere en les polítiques municipals de l'Ajuntament de Petrer.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

4. Visibilitzar les dones en el municipi de Petrer.

ACCIONS

- 4.1.** Elaboració i difusió per part del Consell de les Dones del manifest municipal pel 8M, i lectura pública d'este.
- 4.2.** Programació d'activitats de manera conjunta per part del Consell de les Dones de Petrer i altres departaments, organitzacions i institucions municipals entorn al 8M.
- 4.3.** Campanya institucional pel 8M i difusió d'esta a través de diferents mitjans de comunicació locals i comarcals.
- 4.4.** Accions de sensibilització municipal entorn de l'11F "Dia Internacional de la Dona i la Xiqueta en la Ciència".
- 4.5.** Accions de sensibilització municipal eliminant estereotips de gènere des dels diferents departaments municipals.

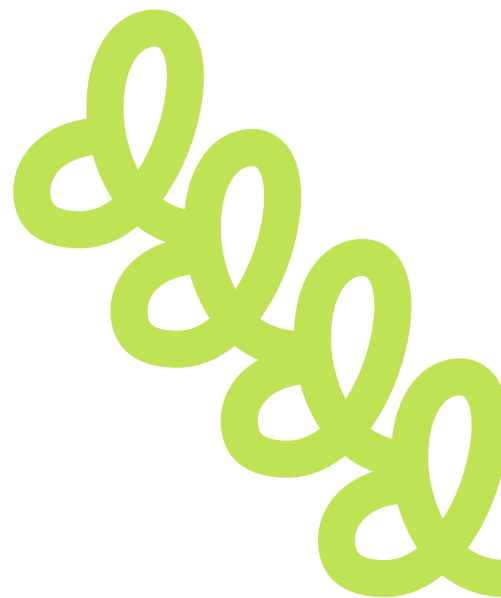
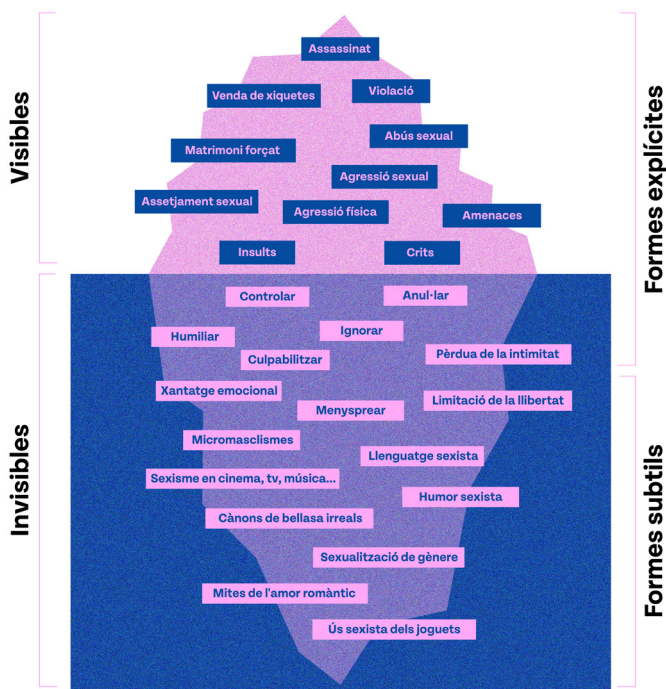

PREVENCIÓ Y ERRADICACIÓ DE LA VIOLÈNCIA MASCLISTA

La violència de gènere, violència masclista o violència contra les dones és l'expressió més brutal de la desigualtat i una de les violacions més greus de drets humans. És sistèmica i estructural, és a dir, se sustenta a través de pràctiques culturals, normalitzades i invisibles que posicionen a les dones en situació d'inferioritat respecte als hòmens, legitimant i reproduint diferents tipus d'opressions. Es caracteritza per produir-se sobre les dones pel fet de ser dones.

Existixen diferents tipus de violències masclistes, unes d'elles visibles i altres invisibles.

La desconstrucció dels estereotips i rols masclistes, assenyalar els micromasclismes com a comportaments que no fan més que perpetuar la desigualtat entre dones i hòmens, incidir en l'educació escolar i familiar, així com intervenir a través de la prevenció i sensibilització municipal en matèria d'igualtat i violència de gènere, és clau per a eliminar definitivament qualsevol discriminació o violència que encara hui dia patixen les dones.

Font: Programa Educar en Igualdad a Extremadura de Fundación Mujeres.

• CONCLUSIONS DE L'ESTUDI-DIAGNÒSTIC

A Petrer, com en qualsevol municipi, existix violència contra les dones sustentada per les desigualtats d'estes. Algunes dades d'interés generals extrets del diagnòstic són les següents:

- L'any 2013 es van obrir 39 nous expedients en la Unitat d'Igualtat de la Regidoria d'Igualtat i Servicis Socials de l'Ajuntament de Petrer i es van realitzar un total de 178 intervencions tècniques, jurídiques i/o psicològiques.
- El 43% de la població petrerina afirma conèixer a alguna dona que patix o ha patit violència de gènere.
- El 78% de les dones cataloga la violència de gènere com un problema greu o molt greu, enfront del 71% dels hòmens.
- El 47% de la població de Petrer no coneix el procediment que s'ha d'iniciar en cas de voler denunciar una situació de violència de gènere.

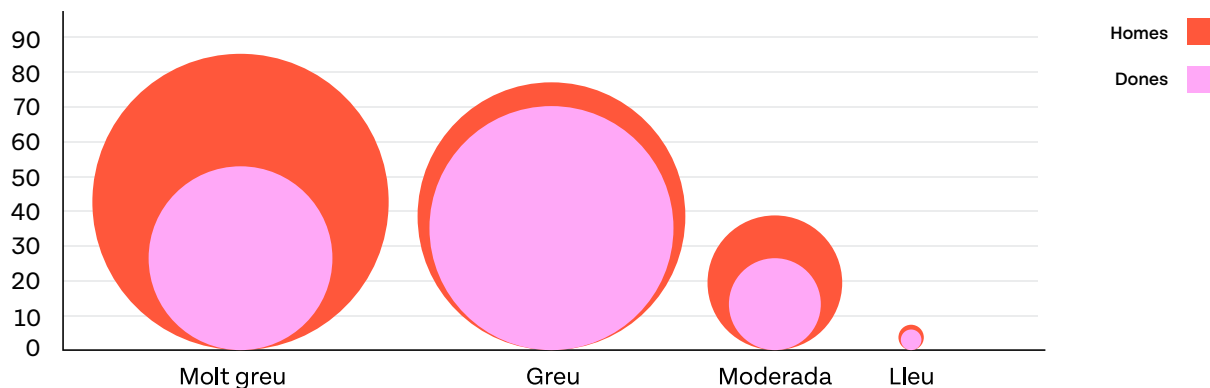
- Aproximadament el 50% de la població de Petrer no creu que la pornografia estiga afectant l'educació sexual dels i les jóvens. Al voltant d'un 25% no sabia què opinar.

- Només al voltant del 24% de la població de Petrer no dubtaria a denunciar una situació de violència de gènere tant pròpia com aliena.

- La majoria de la població petrerina no coneix el procediment a seguir en cas de voler presentar una denúncia per violència masclista.

La majoria de la població de Petrer considera la violència contra les dones com un problema greu o molt greu. No obstant això, un percentatge molt alt de població encara el cataloga com a moderat o lleu.

Com qualificaria la violència de gènere com a problemàtica social?

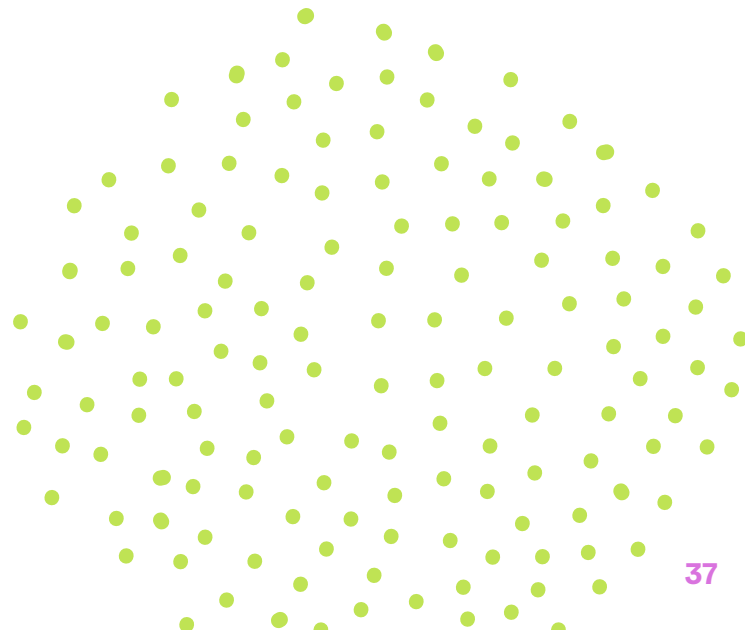
Font: elaboració pròpia a partir de les dades extretes del diagnòstic municipal.

ACCIONS DE PREVENCIÓ I SENSIBILITZACIÓ DUTES A TERME EN EL MUNICIPI:

Des de l'Ajuntament de Petrer, més concretament des de la Regidoria d'Igualtat i Servicis Socials, s'han dut a terme nombroses mesures de prevenció i sensibilització municipal al llarg dels últims anys. Esta sensibilització es canalitza, principalment, en dos vessants: d'una banda, fomentar la importància de construir una societat en la qual dones i hòmens siguen iguals en drets, obligacions i oportunitats i, per un altre, previndre les diferents violències que encara s'exercixen sobre les dones pel fet de ser-ho.

Entre estes accions, es destaquen les següents:

- Programació d'activitats entorn del 25 de novembre, "Dia Internacional de l'Eliminació de la Violència contra les Dones", a través del Consell de les Dones i amb la participació de diferents col·lectius i organitzacions, i amb la seua difusió municipal posterior.
- Programació d'activitats entorn del 8 de març, "Dia Internacional de les Dones", a través del Consell de les Dones amb la participació de diferents col·lectius i organitzacions, i amb la seua difusió municipal posterior.
- Organització de jornades anuals contra la prostitució i el tràfic de dones i xiquetes com una forma de violència menys visible i una forma de violació dels drets humans de dones i xiquetes a tot el món.
- Organització de tallers escolars dirigits als centres d'educació infantil, primària i secundària. Estos tallers estan adaptats a cada curs escolar i treballen amb l'alumnat valors d'igualtat de gènere, prevenció de la violència contra les dones, coeducació, micromasclismes, primers senyals de violència en parella, educació afectivo-sexual, etc.
- Cursos de defensa personal dirigits a la població femenina de Petrer.
- Tallers d'empoderament femení dirigits a dones víctimes de violència de gènere.

ÀREA 2

PREVENCIÓ Y ERRADICACIÓ DE LA VIOLÈNCIA MASCLISTA

Objectiu general: Erradicar tota forma d'opressió i violència contra les dones en el municipi de Petrer.

OBJECTIUS ESPECÍFICS	ACCIONS
<p>1. Informar la ciutadania de Petrer sobre recursos disponibles davant situacions de violència de gènere, agressions sexuals i altres formes de violència contra les dones.</p>	<p>1.1. Campanyes de difusió dirigides a la ciutadania a través de mitjans impresos i digitals amb informació sobre recursos d'informació i assistencials davant situacions de violència de gènere.</p> <p>1.2. Punts violeta informatius i de primera atenció en dates de festivitats rellevants en el municipi.</p> <p>1.3. Punt violeta itinerant i informatiu en els centres d'educació secundària de Petrer.</p> <p>1.4. Difusió de la informació sobre estos recursos a través de diversos tallers i activitats que es desenvolupen des d'altres Regidories, en particular des de Joventut i Participació Ciutadana.</p>
<p>2. Desenvolupar mesures de prevenció i sensibilització en matèria de violència de gènere dirigides a la ciutadania de Petrer, i en particular a la població jove de Petrer.</p>	<p>2.1. Elaboració i difusió per part del Consell de les Dones del manifest municipal pel 25N, i lectura pública d'este.</p> <p>2.2. Programació de campanya i activitats pel 25 de novembre, "Dia Internacional de l'eliminació de la violència contra les dones" a través del Consell de les Dones.</p> <p>2.3. Tallers educatius adaptats a cada etapa escolar en els quals es treballa la sensibilització i la prevenció de la violència masclista, agressions sexuals i altres formes de violència contra les dones.</p> <p>2.4. Jornades contra la prostitució i el tràfic de dones i xiquetes dirigides a la ciutadania de Petrer.</p> <p>2.5. Activitats de sensibilització en matèria de violència de gènere dirigides a la població jove de Petrer, com ara tallers, vídeos campanyes, etc.</p> <p>2.6. Curs de defensa personal femenina.</p>
<p>3. Professionalitzar els equips dels diferents servicis que treballen i atenen dones víctimes de violència de gènere a través de la formació.</p>	<p>3.1. Formació en matèria de detecció de situacions de violència masclista dirigida a l'equip d'atenció primària bàsica i específica de Servicis Socials de Petrer.</p> <p>3.2. Formació als cossos i forces de seguretat de l'Estat en matèria d'atenció i intervenció amb víctimes de violència de gènere.</p>

ÀREA 2

PREVENCIÓ Y ERRADICACIÓ DE LA VIOLÈNCIA MASCLISTA

Objectiu general: Erradicar tota forma d'opressió i violència contra les dones en el municipi de Petrer.

OBJECTIUS ESPECÍFICS	ACCIONS
<p>4. Fomentar la coordinació institucional entre tots aquells recursos i servicis que treballen per a erradicar la violència de gènere.</p>	<p>4.1. Elaboració d'un protocol municipal de coordinació institucional amb organismes que treballen o intervinguen amb dones víctimes de violència.</p> <p>4.2. Reunions trimestrals de les organitzacions i institucions que intervinguen amb dones víctimes de violència de gènere.</p> <p>4.3. Seguiment de l'Ordenança municipal abolicionista de la prostitució i l'explotació sexual.</p> <p>4.4. Realització d'un pla municipal contra l'explotació i la prostitució, tal com marca l'ordenança municipal.</p>
<p>5. Prestar una atenció adequada i eficaç a dones víctimes de violència de gènere que acudisquen a Servicis Socials de Petrer com a porta d'entrada en el sistema de protecció.</p>	<p>5.1. Acolliment i primera entrevista a dones víctimes de violència de gènere i posterior derivació a recursos específics.</p> <p>5.2. Tramitació de recurs de protecció ATENPRO en aquells casos que es valore o que la usuària ho sol·licite.</p> <p>5.3. Coordinació continuada amb la resta de recursos que atenen dones víctimes de violència de gènere, com ara Centre Dona, OAVD, Policia, etc.</p> <p>5.4. Tallers d'empoderament femení dirigits a dones víctimes de violència de gènere o en risc d'exclusió social.</p>

SOLIDARITAT I IMMIGRACIÓ

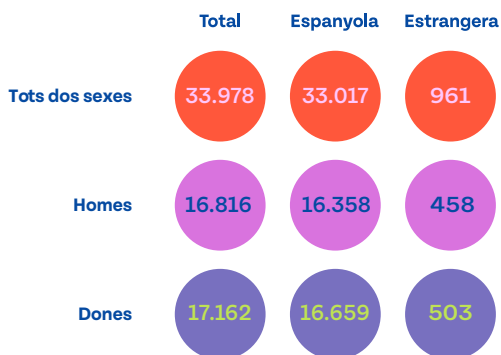
Les persones immigrants a Petrer, com en qualsevol altre lloc, són susceptibles de patir dificultats de convivència o integració degut, principalment, a l'auge del racisme i la xenofòbia dels últims temps. Si afegim la perspectiva de gènere a esta afirmació, les dones patixen doble discriminació: per dona i per immigrant, la qual cosa pot traduir-se en situacions de vulnerabilitat, exclusió social o explotació laboral. Estes dificultats suposen un risc real per al ple desenvolupament dels drets de les persones immigrants.

En esta àrea es plantegen objectius i actuacions enfocades a eliminar discriminacions que puguen existir cap a les dones migrants que residixen a Petrer, entenent la interseccionalitat que suposa ser dona i ser immigrant.

• CONCLUSIONS DE L'ESTUDI-DIAGNÒSTIC

Segons les xifres consultades en l'Institut Nacional d'Estadística al febrer de 2024, a Petrer viuen 961 persones amb una nacionalitat diferent de l'espanyola, de les quals 458 són hòmens (47,7%) i 503 són dones (52,3%). Sobre el total de la població del municipi representen un 2,9%, percentatge similar a l'existent en la realització del II Pla d'Igualtat l'any 2017.

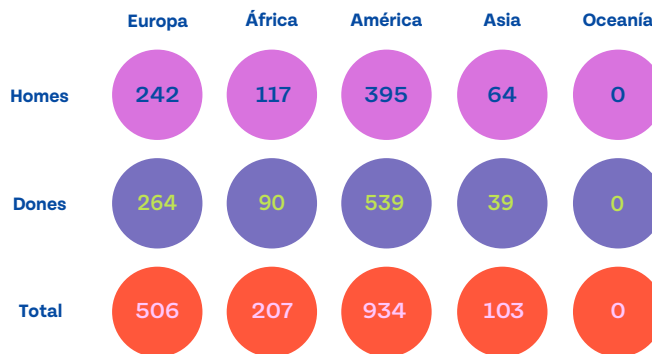
Població segons la nacionalitat a Petrer 2022

Font: Institut Nacional d'Estadística. Data de la consulta: 08/02/2024

D'altra banda, en la següent taula es mostra el nombre de persones empadronades a Petrer per país de naixement, estant incloses en estes xifres tant les persones que tenen la nacionalitat espanyola com les que no.

Població per continent de naixement a Petrer 2022

Font: Institut Nacional d'Estadística. Data de la consulta: 08/02/2024

Com es pot observar en la taula, la major part de les persones immigrants que residixen a Petrer són originàries d'Amèrica, més concretament d'Amèrica Central i Sud-amèrica (dada de l'INE).

En total, les persones immigrants que residixen a Petrer són 1.750, de les quals 818 són hòmens (46,8%) i 932 són dones (53,2%). A més, si creuem les dades de la taula anterior amb els d'esta, concloem que d'eixes 1.750 persones, 789 tenen la nacionalitat espanyola.

A través del diagnòstic també hem pogut saber que la problemàtica principal de les persones immigrants a Petrer, particularment de les dones immigrants, és la precarietat laboral. Treballs en labors de neteja o en el cuidat de persones majors que normalment es fan sense contracte i amb jornades de fins a 12 hores, es caracteritzen per ser precaris i inestables, la qual cosa suposa un risc d'exclusió social per a les dones que els exercixen.

El teixit organitzatiu i associatiu a escala municipal duen a terme labors d'intervenció amb la població immigrant de Petrer en diferents nivells, i és el principal l'assessorament laboral i jurídic.

En la Regidoria d'Igualtat i Servicis Socials de Petrer disposem d'un recurs d'assessorament jurídic especialitzat en població immigrant.

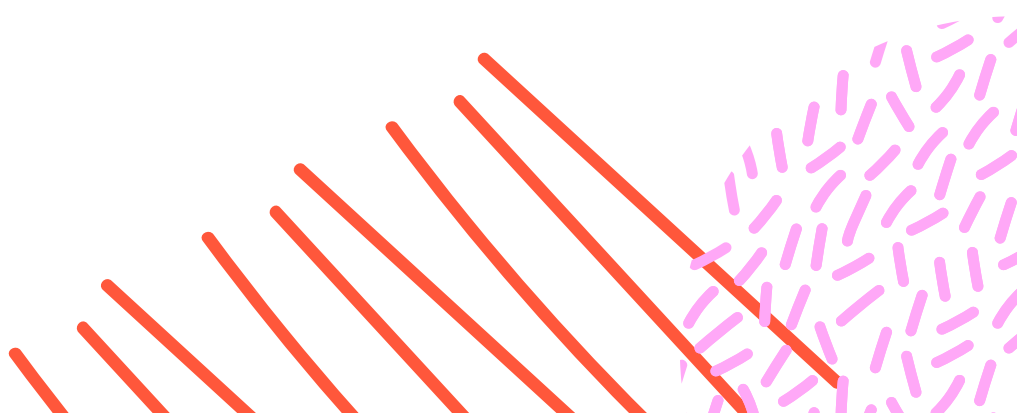

ÀREA 3

SOLIDARITAT I IMMIGRACIÓ

Objectiu general: Eliminar tota forma de discriminació cap a la població de Petrer, i suprimir especialment les desigualtats per raó de sexe que recauen sobre les dones immigrants residents en el municipi.

OBJECTIUS ESPECÍFICS	ACCIONS
1. Millorar l'atenció institucional prestada a la població immigrant o en risc d'exclusió social treballant conjuntament amb les diferents associacions, organitzacions i departaments.	1.1. Atenció jurídica específica per a persones immigrants en el municipi de Petrer. 1.2. Reunions semestrals del Consell Local d'Inclusió i Drets Socials. 1.3. Reunions mensuals de la Comissió d'Inclusió Social. 1.4. Atenció i assessorament a persones migrants en matèria de tràmits, permisos, etc.
2. Afavorir la inclusió i convivència en el municipi de Petrer a través de la integració de la població immigrant o en risc d'exclusió social.	2.1. Tallers d'"organització domèstica" dirigits a persones en risc d'exclusió social. 2.2. Tallers de "criança positiva en la infància" dirigits a persones en risc d'exclusió social. 2.3. Tallers d'"alfabetització digital" dirigits a persones en risc d'exclusió social. 2.4. Tallers de "promoció de l'oci i inclusió en la comunitat" dirigits a persones en risc d'exclusió social.
3. Millorar l'ocupabilitat de les persones immigrants o en risc d'exclusió social, incidint en l'ocupació precària de les dones immigrants.	3.1. Tallers d'"entrenament en habilitats prelaborals" dirigits a població en risc d'exclusió social. 3.2. Tallers d'alfabetització digital dirigits a la població migrant del municipi de Petrer.

CONCILIACIÓ DE LA VIDA LABORAL, FAMILIAR I PERSONAL

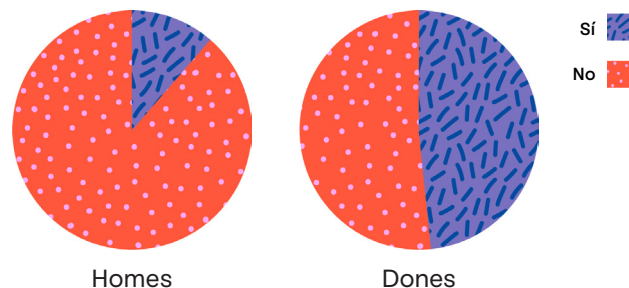
La conciliació i corresponsabilitat real, igualitària i efectiva és una de les assignatures pendents al nostre país. En la majoria d'ocasions, les dones continuen havent de triar entre la seua carrera professional i la maternitat i las famílies extenses es convertixen en les principals xarxes de suport en la criança de menors.

Acabar amb el treball gratuït de cuidat i manteniment de la llar que tradicionalment exercixen les dones és una de les majors reivindicacions del moviment feminista, que d'una banda planteja polítiques de valoració del treball domèstic com una labor imprescindible per al sosteniment del sistema i, per d'altra, la necessitat de corresponsabilitat en els cuidats i labors domèstiques entre dones i hòmens. Les dones s'han anat incorporant a l'espai públic de treball remunerat de manera gradual durant les últimes dècades però els hòmens no s'han incorporat a la mateixa velocitat en el cuidat de menors, persones majors o labors domèstiques, la qual cosa es tradueix en el fet que les dones desenvolupen una doble jornada laboral, fora i dintre de casa.

• CONCLUSIONS DE L'ESTUDI-DIAGNÒSTIC

- El 16,2% de les dones de Petrer, enfront del 7,9% dels hòmens, responen que sí davant la següent afirmació: Les ocupacions sense contracte tenen els seus avantatges, et permet conciliar millor amb la vida familiar.

Soc jo la/el que s'ocupa majoritàriament de les labors domèstiques

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades extretes del diagnòstic.

- El 32,3% de les dones contesten que sí davant la següent afirmació: “He hagut de rebutjar ocupacions perquè eren incompatibles amb el cuidat dels meus fills/es (o familiars a càrrec)”. Davant la mateixa afirmació, només el 7,9% dels hòmens contesta afirmativament.
- El 35,4% de les dones respon afirmativament a la frase: “La major part del meu temps l’he de dedicar al cuidat i atenció dels meus fills/es (o familiars a càrrec)”, enfront d’un 10,1% dels hòmens.
- Al 13% dels hòmens de Petrer els han preguntat en alguna entrevista de treball si tenien fills/es o intenció de tindre’ls. No obstant això, en el cas de les dones este percentatge ascendeix al 31%.
- El 34% de les dones de Petrer afirma que en cas que algun dels membres de la parella haguera de deixar el seu treball per al cuidat i criança dels seus fills/es seria ella. No obstant això, només el 10% dels hòmens contesten afirmativament davant la mateixa pregunta.

ÀREA 4

CONCILIACIÓ DE LA VIDA LABORAL, FAMILIAR I PERSONAL

Objectiu general: Fomentar la corresponsabilitat i conciliació laboral, familiar i personal en el municipi de Petrer.

OBJECTIUS ESPECÍFICS	ACCIONS
1. Promoure mesures de conciliació efectives per a les famílies de Petrer.	1.1. Tallers i activitats dins del Pla Corresponsables realitzats des de diferents departaments municipals. 1.2. Creació i continuïtat d'una ludoteca municipal. 1.3. Reserva d'espais per al cuidat de menors en la realització d'activitats i accions per part de l'Ajuntament. 1.4. Aula matinal en els centres escolars de Petrer. 1.5. Realització d'activitats extraescolars fora de l'horari lectiu amb la finalitat d'afavorir la conciliació familiar. 1.6. Organització per part de les AMPES d'activitats fora de l'horari lectiu per a afavorir la conciliació familiar. 1.7. Programa de voluntariat per a acompanyament i atenció a persones majors i/o en situació de dependència. 1.8. Organización de la escuela de verano lúdico educativa para fomentar la conciliación de la vida laboral y familiar.
2. Desenvolupar la presa de consciència de la necessitat i avantatges que ofereix la corresponsabilitat i la conciliació de la vida laboral, familiar i personal.	2.1. Campanya que exposa la corresponsabilitat familiar com a deure i dret des de la perspectiva de gènere, per eliminar estereotips sexistes, dirigida a la ciutadania en general i a la població masculina en particular. 2.2. Incorporació de conceptes i ensenyaments sobre conciliació i corresponsabilitat a través dels cursos de preparació al part, dirigit a dones i homes. 2.3. Incorporació de conceptes i ensenyaments sobre conciliació i corresponsabilitat a través de les escoles infantils de Petrer, dirigit a les famílies.
3. Informar i sensibilitzar el teixit empresarial de Petrer sobre els avantatges d'incloure mesures de conciliació i corresponsabilitat.	3.1. 3.1. Campanyes informatives dirigides a les empreses de Petrer amb informació relativa a l'elaboració d'un pla d'igualtat, que incloga l'àrea d'exercici corresponsable dels drets de la vida personal, familiar i laboral.
4. Posar en valor el treball domèstic i el treball de cuidats, encara feminitzat, exposant la importància de la corresponsabilitat.	4.1. Grup d'ajuda mútua "Més em cuide, millor cuide" dirigit a persones cuidadores. 4.2. Tallers que treballen noves masculinitats dirigits especialment a homes del municipi de Petrer. 4.3. Campanya sobre la tasca que realitzen les dones en les festes de Moros i Cristians de Petrer, ja que estos espais són de treball conjunt i sororitat.

SALUT I QUALITAT DE VIDA

En esta àrea, és important començar aclarint a què ens referim quan utilitzem el terme de salut. L'Organització Mundial de la Salut defineix el terme com a “estat de complet benestar físic, mental i social, i **no solament l'absència d'afeccions o malalties**”.

Nombrosos estudis assenyalen que hui dia encara existixen el que es diuen biaixos de gènere en el món sanitari, això és, no tindre en compte que hòmens i dones són diferents biològicament i que, a més, socialment també existixen desigualtats que afecten de manera desigual hòmens i a dones.

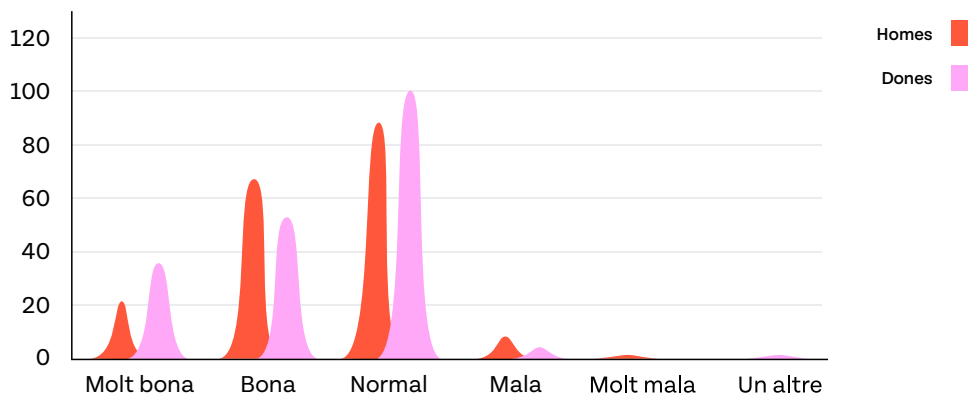
Entre els riscos que comporta el biaix de gènere en salut trobem: retard en els diagnòstics; sobremedicació femenina (antidepressius, ansiolítics); falta d'estudi i diagnòstic en malalties que només afecten les dones (per exemple, endometriosis), etc.

• CONCLUSIONS DE L'ESTUDI-DIAGNÒSTIC

De la taula de treball duta a terme per a esta àrea, extraiem les següents conclusions:

- En els últims anys s'han incrementat els problemes de salut mental en hòmens i dones.
- El sistema sanitari no té recursos suficients per a atendre la creixent demanda de salut mental.
- Existix un gran estigma associat als problemes de salut mental.
- El 50% de les dones i els hòmens de Petrer creu que el consum de pornografia no afecta a la salut sexual dels xics i xiques.
- Aproximadament un 10% d'hòmens i dones s'automedica amb freqüència o sempre.
- Quasi el 50% de les dones de Petrer es medica diàriament o setmanalment.

A la pregunta: Com qualificaria la seua qualitat de vida actual?

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades extretes del diagnòstic del IIPMIO.

ÀREA 5

SALUT I QUALITAT DE VIDA

Objectiu general: Contribuir a millorar la qualitat de vida de les persones residents en el municipi de Petrer, posant el focus de manera particular en la salut de les dones i en les especificitats que els afecten.

OBJECTIUS ESPECÍFICS	ACCIONS
1. Promoure hàbits de vida saludables entre la població de Petrer.	1.1. Tallers d'“hàbits de vida saludable” dirigits a persones en risc d'exclusió social. 1.2. Tallers de “gestió emocional” dirigits a persones en risc d'exclusió social. 1.3. Activitats d'oci saludable i hàbits de vida saludables dirigits a la població adolescent i jove de Petrer. 1.4. Activitats i tallers enfocats en la prevenció com a base de la qualitat de vida, enfocats en diferents àrees.
2. Fomentar una salut sexual i afectiva respectuosa i saludable, lliure de violència masclista, particularment entre la població jove de Petrer.	2.1. Tallers d'educació afectivo-sexual adaptats a diferents cursos escolars, impartits per personal altament format en la matèria. 2.2. Xarrades educatives sobre la construcció de relacions sexuals sanes, dirigits a l'alumnat de secundària de Petrer per part de personal sanitari. 2.3. Campanyes enfocades a eliminar les actituds violentes cap a les dones entorn de la seua sexualitat, fets que constitueixen o poden constituir un delicte. 2.4. Formació i sensibilització dirigits a les famílies sobre com l'ús del dispositiu mòbil i l'accés a la pornografia pot afectar la salut sexual dels seus fills i filles. 2.5. Consulta de salut sexual i reproductiva dirigida a la població jove del municipi de Petrer.
3. Promoure la realització d'activitats d'oci, socialització i envelliment actiu dirigits a diferents grups d'edat.	3.1. Taller de relaxació i maneig de l'estrés. 3.2. Taller de benestar emocional. 3.3. Taller de memòria i entrenament cognitiu. 3.4. Tallers d'oci i temps lliure municipals dirigit a dones i hòmens del municipi de Petrer. 3.5. Aules de majors dirigits a hòmens i dones de Petrer, per a promoure l'envelliment actiu. 3.6. Taller “Hort Terapèutic”. 3.7. Taller: Com usar la tecnologia per a millorar el meu benestar psicològic. 3.8. Adhesió del municipi de Petrer a la “Xarxa Ciutats Amigables” i la realització d'un diagnòstic i pla transversal enfocats a l'envelliment actiu de la població petrerina.

OBJECTIUS ESPECÍFICS	ACCIONS
<p>4. Sensibilitzar i intervindre sobre els creixents problemes de salut mental que afecten la ciutadania, particularment la població jove de Petrer.</p>	<p>4.1. Tallers dirigits als centres escolars de Petrer que treballen la informació i sensibilització en matèria de salut mental.</p> <p>4.2. Taller de suport creatiu dirigit a persones usuàries de SASEM.</p> <p>4.3. Tallers dirigits a persones usuàries de SASEM adaptats a les necessitats d'estes, com ara habilitats socials, imatge personal, orientació laboral o autoestima.</p> <p>4.4. Tallers i actuacions amb persones amb malaltia mental per a afavorir la millora de diferents aspectes de la seua vida.</p> <p>4.5. Programa de ràdio per a sensibilitzar sobre les necessitats i característiques de la salut mental, així com per a donar a conèixer els recursos existents en el municipi i comarca.</p>
<p>5. Visibilitzar aquelles afeccions de salut que afecten de manera especial les dones.</p>	<p>5.1. Conferències i xarrades sobre violència obstètrica dirigides a la ciutadania en general, i a les dones embarassades en particular.</p> <p>5.2. Difusió i accions per a informar sobre l'endometriosi i altres afeccions que afecten majoritària o exclusivament les dones.</p> <p>5.3. Taller "Dona Adulta" per a tractar sobre menopausa, sòl pelvià i cuidat del cos de les dones.</p>

OCUPACIÓ

La progressiva incorporació de les dones a l'espai públic i al mercat laboral remunerat és un dels avanços més importants que s'han aconseguit en les últimes dècades. Eixir de l'espai privat i invisible de la casa ha col·locat les dones en el lloc que els correspon per dret, eliminant la dependència econòmica que moltes d'elles patien, la qual cosa ha suposat un gran avanç en consecució de drets i llibertats. La falta de condicions laborals remunerades per a les dones ha suposat que moltes d'elles hui dia no puguem percebre una prestació per jubilació digna.

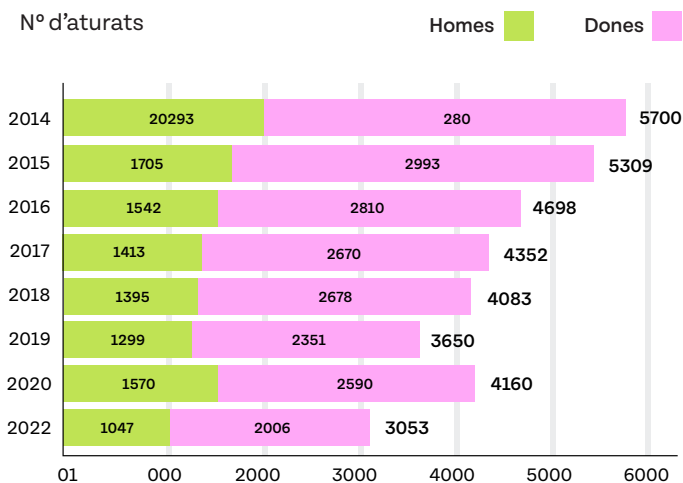
Les dones continuen ocupant llocs de menor categoria professional, la seua representació en grans empreses i en altes esferes continua sent ínfima, continua existint la bretxa salarial de gènere, ocupen majors taxes de desocupació i suporten una major precarietat laboral en els seus llocs de treball. A més, continuen suportant la càrrega de la casa i dels cuidats, la qual cosa es tradueix en el fet que les dones realitzen doble jornada laboral, fora i dins de casa.

• CONCLUSIONS DE L'ESTUDI-DIAGNÒSTIC

En este apartat s'exposen algunes dades d'interés extretes del diagnòstic municipal i de diverses fonts d'informació i dades:

- La ciutadania de Petrer considera la falta de treball com el principal problema que afecta dones i hòmens.
- Les taxes d'atur continuen sent superiors en dones i hòmens, com mostra el següent gràfic:

Evolució de la desocupació a Petrer (2014-2022)

Font: Guia Econòmica de Petrer 2022. Regidoria de Turisme i Desenvolupament Econòmic. Ajuntament de Petrer.

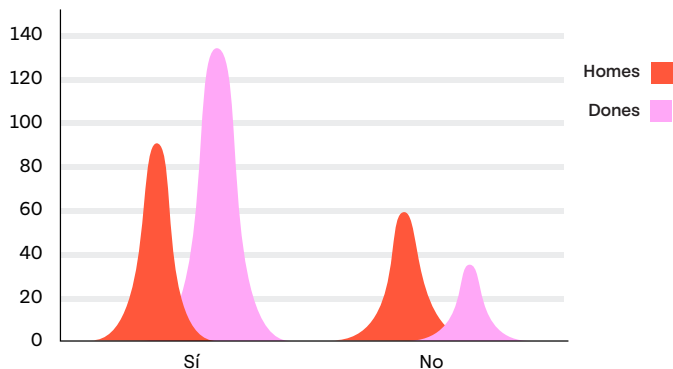
- El 16% de les dones enfront del 7% dels hòmens pensen que les ocupacions sense contracte permeten conciliar millor amb la vida familiar.

- El 41% de les dones enfront del 18% dels hòmens pensen que a les dones se'ls exigix més que als hòmens per aconseguir els mateixos reconeixements.

- El 47% dels hòmens i el 52% de les dones pensa que encara no s'ha superat la desigualtat salarial entre sexes.

Davant la següent afirmació:

Acceptaria un lloc de treball sense contracte si no aconseguira res millor

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades extretes del diagnòstic municipal.

- Les dones presenten una major predisposició a acceptar llocs de treball sense contracte, la qual cosa comporta major precarització en drets laborals.

ÀREA 6

OCUPACIÓ

Objectiu general: Millorar les taxes i qualitat de l'ocupació en el municipi de Petrer, per eliminar condicions precàries i situacions de discriminació laboral, en particular aquelles que es produïxen per raó de sexe.

OBJECTIUS ESPECÍFICS	ACCIONS
<p>1. Sensibilitzar a escala municipal en general i empresarial en articular sobre la importància i l'obligatorietat d'implantar polítiques d'igualtat dintre de les empreses.</p>	<p>1.1. Inclusió d'un premi específic d'igualtat en els premis "Petrer Emprén".</p> <p>1.2. Inclusió en els criteris de puntuació de "Petrer Emprén" indicadors relacionats amb la igualtat entre dones i hòmens, com ara ús de llenguatge inclusiu, dades desagregades per sexe, mesures de conciliació familiar, etc.</p> <p>1.3. Campanya d'informació sobre l'obligatorietat de les empreses de més de 50 persones treballadores d'elaborar i implantar un pla d'igualtat visat per la Conselleria.</p>
<p>2. Fomentar l'emprenedoria empresarial de la població de Petrer, particularment de les dones petrerines.</p>	<p>2.1. Servici informatiu individualitzat sobre el procés per a donar-se d'alta en autònoms dirigit a la ciutadania de Petrer.</p> <p>2.2. Desagregació de dades per sexe en la Guia Econòmica de Petrer, la qual cosa permet conèixer la situació quant a l'ocupació de dones i hòmens del municipi.</p> <p>2.3. Programa "The Break" per a dones emprenedores a escala europea.</p> <p>2.4. Xarrades-taller motivacional sobre el procediment de donar-se d'alta en autònoms dirigides a dones i hòmens.</p>
<p>3. Afavorir l'accés a l'ocupació de les dones petrerines, particularment aquelles en risc d'exclusió social.</p>	<p>3.1. Taller d'alfabetització digital dirigit a dones i hòmens en risc d'exclusió social.</p> <p>3.2. Campanya informativa per desmuntar rols laborals de gènere, dirigides a la ciutadania en general i a la població adolescent en particular.</p> <p>3.3. Cursos enfocats a diferents habilitats laborals dirigits a la ciutadania de Petrer, com ara manipulació d'aliments, monitor/a de menjador escolar, etc.</p>

EDUCACIÓ, FORMACIÓ, CULTURA I ESPORT

L'educació és un dels pilars fonamentals bàsics a través del qual es transmeten valors, costums i creences de generació en generació. És un motor de canvi social molt potent, a través del qual tenim l'oportunitat de transmetre aquells valors justos i igualitaris per a hòmens i dones.

Al seu torn, la inclusió de la perspectiva de gènere en el món cultural i de l'esport és indispensable si volem abordar la discriminació i la invisibilitat que les dones han patit al llarg de la història en estos àmbits.

• CONCLUSIONS DE L'ESTUDI-DIAGNÒSTIC

- La falta de formació es postula com un dels principals problemes de la població de Petrer segons els hòmens i dones del municipi.

- El 42% de les dones enfront del 15% dels hòmens afirmen que no tenen temps lliure per a fer coses que els agraden.

- Al voltant del 40% de la població de Petrer considera que l'oferta cultural del municipi és bona o molt bona.

- Gran part de la població de Petrer no practica cap classe d'activitat esportiva.

- Quant a l'educació reglada, comptem amb cinc centres d'Educació Infantil i Primària, un d'Educació Infantil (segon cicle) i un d'Educació Primària públics i un centre concertat d'Infantil, Primària i Secundària Obligatòria. Cal destacar que tots els centres públics d'Educació Infantil compten amb una aula de 2 anys i menjador escolar. A més, hi ha tres instituts d'Educació Secundària Obligatòria (ESO), batxillerats, cicles de Formació Professional de Grau Mitjà i Superior i Formació Professional Bàsica, una Escola d'Educació Infantil Municipal i una altra de la Conselleria i un Centre de Formació Permanent d'Adults. Petrer és seu universitària de la Universitat d'Alacant.

- Petrer disposa de dos biblioteques municipals, un centre cultural, un teatre municipal, dos sales d'exposicions, a més de l'edifici Espai Blanc amb diverses dependències multifuncionals on es fan xarrades, tallers, reunions d'associacions, etc.

- Petrer és un municipi ben dotat quant a equipaments esportius. Existix un pavelló poliesportiu (amb una piscina descoberta, cinc pistes de tennis, un frontó cobert i un trinquet), la Ciutat Esportiva Sant Ferran (amb piscina coberta, una pista de tennis, un frontó descobert i una pista de bàsquet), un camp de futbol, una pista d'atletisme i quatre pistes multiusos en el barri de Sant Jerònim. (Font: Guia Econòmica de Petrer 2022).

ÀREA 7

EDUCACIÓ, FORMACIÓ, CULTURA I ESPORT

Objectiu general: Fomentar l'accessibilitat de la població de Petrer a una educació, cultura i esport de qualitat i inclusiu, per eliminar barres de gènere, generacionals, culturals i d'exclusió.

OBJECTIUS ESPECÍFICS	ACCIONS
1. Oferir propostes de suport escolar i oci alternatiu dirigides a la població jove de Petrer.	1.1. Taller d'habilitats per a adolescents "Adolescència en positiu". 1.2. Tallers Creix: "Habilitats per a la vida i motivació a l'estudi" per a xiquets i xiquetes. 1.3. Activitats i tallers d'oci alternatiu enfocats en diferents temàtiques dirigits a xiquets i xiquetes i a la població jove de Petrer. 1.4. Fomentar la realització d'activitats extraescolars i complementàries organitzades per les AMPES amb perspectiva de gènere a través de la convocatòria anual de subvencions.
2. Mantindre la coordinació institucional amb quells centres, recursos i serveis que desenvolupen la seua activitat en l'àmbit educatiu formatiu.	2.1. Reunions trimestrals entre les coordinadores/es d'igualtat i convivència dels centres escolars de Petrer i la Unitat d'igualtat. 2.2. Reunions anuals de coordinació amb els centres educatius i les regidories corresponents per a la presentació dels tallers a oferir per cada departament municipal. 2.3. Donar difusió dels protocols relacionats amb la inclusió educativa i la prevenció i actuació en situacions d'assetjament i ciberassetjament i discriminació de gènere.
3. Sensibilitzar la ciutadania en general i la població jove i adolescent en particular, sobre la importància de la igualtat entre dones i homes i la prevenció de la violència masclista.	3.1. Tallers anuals i adaptats a cada curs escolar que treballen la igualtat i la prevenció de la violència de gènere per als IES de Petrer i els CeIPs de Petrer. 3.2. Planificació d'una escola de família, per a potenciar valors inclusius i igualitaris. 3.3. Campanya de joguets no sexistes dirigida a la població de Petrer en la temporada de nadal. 3.4. Jornades coeducatives "Canviem la mirada", preventives de la violència de gènere i foment de la igualtat de gènere per a formar al professorat a través del CEFIRE en esta matèria. 3.5. Transformació de l'Escola Infantil "Els Peixos" en un espai per a afavorir la igualtat de gènere. 3.6. Obsequi d'un llibre amb perspectiva de gènere i foment de la igualtat en l'acte home-natge a l'alumnat premiat per rendiment acadèmic. 3.7. Organització de jornades educatives dirigides a docents, famílies i altres professionals.

ÀREA 7

EDUCACIÓ, FORMACIÓ, CULTURA I ESPORT

Objectiu general: Fomentar l'accessibilitat de la població de Petrer a una educació, cultura i esport de qualitat i inclusiu, per eliminar barres de gènere, generacionals, culturals i d'exclusió.

OBJECTIUS ESPECÍFICS	ACCIONS
<p>4. Afavorir la incorporació de la perspectiva de gènere dintre de la programació de cultura i l'agenda cultural de Petrer.</p>	<p>4.1. Actes i activitats que promoguen la creació i producció artística de dones, convidant-les a participar en la vida cultural i pública del municipi.</p> <p>4.2. Actes culturals que treballen matèries relacionades amb la igualtat entre dones i hòmens i la prevenció de la violència de gènere i altres violències sobre les dones.</p> <p>4.3. Ampliació de recursos bibliogràfics en matèria d'igualtat i coeducació a les biblioteques municipals de Petrer.</p> <p>4.4. Revisió permanent dels programes culturals i l'agenda cultural de Petrer, per comprovar que el llenguatge i imatges utilitzades no siguin sexistes i/o discriminatòries per a les dones.</p>
<p>5. Fomentar programes i activitats esportives que advoquen per la igualtat de gènere, per eliminar qualsevol tipus de discriminació.</p>	<p>5.1. Potenciar la creació de classificació femenina municipal en aquells esports en els quals encara no existisquen o estiguen masculinitzats.</p> <p>5.2. Potenciar la creació de classificació masculina municipal en aquells esports en els quals encara no existisquen o estiguen feminitzats.</p> <p>5.3. Jornades "Igualtat i Esport" amb diverses ponents a l'entorn del 8M o en altres moments commemoratius, treballant diferents temàtiques.</p> <p>5.4. Organització de jornades en col·legis i instituts de Petrer que treballen la igualtat entre dones i hòmens en l'àmbit esportiu.</p> <p>5.5. Que la categoria "Nombre de llicències federatives femenines" tinga especial rellevància en les subvencions atorgades als clubs esportius de Petrer.</p> <p>5.6. Prioritzar el criteri de repartiment d'espais esportius, en cas de concurrència en dia i hores, als equips femenins dins del Reglament d'instal·lacions esportives.</p> <p>5.7. Desenvolupament del Protocol " per a l'eliminació de la violència masclista / contra la dona en l'esport local".</p>

PARTICIPACIÓ SOCIAL I CIUTADANA

La participació de dones i hòmens en la vida social i pública del municipi és un aspecte fonamental que cal tenir en compte si volem construir una societat democràtica i igualitària. A causa dels rols tradicionals de gènere, condicions de vida i d'usos del temps, existixen diferències entre hòmens i dones a l'hora de participar de manera activa en la vida social i pública, la qual cosa ens indica que cal introduir la perspectiva de gènere a través de la participació ciutadana.

• CONCLUSIONS DE L'ESTUDI-DIAGNÒSTIC

A Petrer existix un teixit associatiu molt ampli amb un total de 2751 associacions municipals i comarcals a través de les quals hòmens i dones de Petrer desenvolupen diferents activitats i participen en la vida del municipi.

- Quasi la mitat de la població de Petrer, tant hòmens com dones, consideren que tenen poc o gens temps lliure.
- Quant a la participació en el teixit associatiu del municipi, continuen sent les dones les que majoritàriament pertanyen a una associació, ja que dupliquen en quantitat els hòmens.

ÀREA 8

PARTICIPACIÓ SOCIAL I CIUTADANA

Objectiu general: Fomentar la participació ciutadana igualitària i lliure de discriminació en la vida pública del municipi de Petrer.

OBJECTIUS ESPECÍFICS	ACCIONS
<p>1. Fomentar l'associacionisme municipal a través de la coordinació i visibilització d'estes, principalment aquelles que treballen per la igualtat de gènere.</p>	<p>1.1. Assessorament amb continguts bàsics i primers passos per a crear una associació i incloure-la en el Registre Municipal d'Associacions de Petrer, dirigida a la ciutadania.</p> <p>1.2. Creació de categories d'associacions segons la seua funció i objectius principals i informació d'aquelles altres associacions amb les quals puguen coordinar-se per a un fi comú.</p> <p>1.3. Cessió d'espais, aules, tallers, despatxos, etc, del Centre de Participació "Clara Campoamor", per a associacions/entitats/institucions sense ànim de lucre.</p> <p>1.4. Contractes de cessió biennals per a les seus socials de les associacions de veïns (AA.VV.).</p> <p>1.5. Manteniment i gestió dels locals cedits a les AA.VV. Tramitació d'assegurança R.C.</p> <p>1.6. Taller de "Constitució i Gestió Associativa. Iniciació" dirigit a dones i hòmens, utilitzant un llenguatge inclusiu i imatges no sexistes.</p> <p>1.7. Taller de "Gestió econòmica, fiscal i laboral en les associacions. Avançat" dirigit a dones i hòmens, utilitzant un llenguatge inclusiu i imatges no sexistes.</p>
<p>2. Visibilitzar la Regidoria de Participació Ciutadana i les activitats que promouen, com una manera d'acostarse a la ciutadania i potenciar la seua participació.</p>	<p>2.1. Commemoració del XV aniversari del Centre de Participació "Clara Campoamor". Jornada de convivència amb les associacions i la ciutadania al parc del Campet.</p> <p>2.2. Col·laboració amb l'Agenda 2030-ODS. Juntament amb la Regidoria d'Educació i la Caixa de Crèdit de Petrer.</p>
<p>3. Oferir tallers i activitats dirigits a hòmens i dones del municipi de Petrer des de la Regidoria de Participació Ciutadana.</p>	<p>3.1. TALLERS D'OCI I TEMPS LLIURE en el Centre de Participació "Clara Campoamor". Dirigits a dones i hòmens del municipi de Petrer. Balls de Saló, pilates, ioga, arts decoratives, Pintura a l'oli, escacs, teatre, etc.</p> <p>3.2. AULES DE MAJORS EN PARTICIPACIÓ. Tallers preventius</p> <p>3.3. Taller d'Informàtica Iniciació. Per a la ciutadania de Petrer.</p> <p>3.4. Taller d'Informàtica Avançat. Per a la ciutadania de Petrer.</p> <p>3.5. Taller de desenvolupament personal per al desenvolupament comunitari LA ANTICA BOTICA en el Centre "Clara Campoamor".</p> <p>3.6. TALLERS DE NAVIJOCS en les seus de les AA.VV.</p> <p>3.7. BALL POPULAR dirigit a la participació activa de les persones majors.</p>

URBANISME I MEDI AMBIENT

Construir un entorno seguro y sostenible desde la perspectiva de género para Petrer también está inmerso en este III Plan de Igualdad Municipal. El tránsito seguro, las zonas de descanso, el cuidado y sostenimiento del medio ambiente son factores imprescindibles para garantizar la calidad de vida de la población Petrerense.

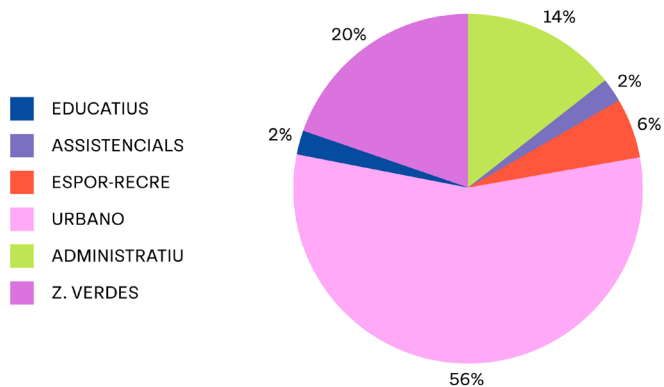
• CONCLUSIONES DE L'ESTUDI-DIAGNÒSTIC

L'espai urbà és utilitzat de manera diferent per dones i hòmens. Són elles les que normalment suporten la doble jornada laboral i fan ús de la via pública per a fer diverses tasques relacionades amb la corresponsabilitat: fer la compra, arregar els xiquets i xiquetes dels centres escolars, cuidat i passeig amb persones majors i/ o dependents, ús de parcs i zones comunes, etc. Per això, és necessari introduir la perspectiva de gènere a l'hora de gestionar les polítiques urbanístiques en el municipi.

D'altra banda, la importància del cuidat i sosteniment del medi ambient per part de la ciutadania és un aspecte que s'ha posat damunt de la taula en l'última dècada. El canvi climàtic i totes les conseqüències que se'n deriven obliguen a posar en marxa certes mesures que, per desgràcia, este pla no pot abastar, però sí que es pot treballar des de la perspectiva de gènere en totes aquelles accions que s'estiguen desenvolupant.

En la taula de treball realitzada en la fase de diagnòstic del IIPMIO per a l'àrea d'urbanisme i medi ambient es van dur a terme diferents propostes per a incloure dintre dels objectius específics i accions. Entre estes, la importància de generar un entorn segur de trànsit per a les persones de Petrer, en particular per a les dones de Petrer que presenten un risc afegit quan caminen per zones amb poca il·luminació.

A Petrer, l'equipament urbà, seguit de les zones verdes i recursos educatius, conformen pràcticament la totalitat del municipi, com pot comprovar-se en el gràfic següent:

Font: Guia Econòmica de Petrer 2022. Regidoria de Turisme i Desenvolupament Econòmic. Ajuntament de Petrer.

Per a finalitzar, algunes dades rellevants extretes del diagnòstic municipal²:

- La mitat de la població de Petrer, hòmens i dones, consideren que l'oferta de transport urbà és poc o gens adequada.
- Gran part de les parades de bus urbà no estan ben senyalitzades ni disposen d'un banc per a assentar-se.
- Existix gran diversitat entre unes zones i altres del municipi quant a perfil poblacional o recursos urbanístics i servicials.

En este III Pla d'Igualtat es plantejaran accions i objectius per a continuar amb el que es va plantejar en el pla anterior.

²Font: Diagnòstic del II Pla d'Igualtat d'Oportunitats entre dones i hòmens de Petrer.

ÀREA 9

URBANISME I MEDI AMBIENT

Objectiu general: Construir un entorn segur i sostenible a través de la inclusió de la perspectiva de gènere en Urbanisme i Medi Ambient.

OBJECTIUS ESPECÍFICS	ACCIONS
1. Crear zones municipals de trànsit segur per a la ciutadania de Petrer, especialment per a les dones de Petrer.	1.1. Revisió i nova planificació de la il·luminació en les zones perifèriques del municipi, així com d'aquelles zona d'oci i esport per les quals transita la ciutadania, particularment les dones. 1.2. Anàlisi des de la perspectiva de gènere de les condicions urbanístiques de Petrer i com estes afecten hòmens i dones del municipi.
2. Conscienciar sobre la importància de cuidar i mantindre el medi ambient per a construir un entorn sostenible, fomentant l'educació en igualtat i valors.	2.1. Tallers escolars adaptats a cada curs escolar d'infantil-primària enfocats en educació ambiental. 2.2. Tallers escolars adaptats a cada curs escolar de secundària enfocats en educació ambiental. 2.3. Campanyes de reciclatge dirigides a la ciutadania de Petrer.
3. Condicionar de manera progressiva l'espai urbà des de la perspectiva de gènere, tenint en compte les necessitats d'hòmens i dones.	3.1. Revisió i creació d'espais de joc lliure per a xiquets i xiquetes dins dels parcs municipals. 3.2. Creació d'un "mapa virtual" de Petrer on s'indiquen itineraris de trànsit segur per als i les menors cap als centres escolars. 3.3. Habilitar i revisar els espais de repòs i descans prop dels centres de salut, mercats i hipermercats i zones de trànsit habitual de persones majors.

MITJANS DE COMUNICACIÓ I ÚS D'IMATGE I LLENGUATGE NO SEXISTA

En els últims anys l'ús de les noves tecnologies, mitjans d'informació i comunicació i xarxes a través de les quals les persones ens relacionem, han canviat considerablement. Tant hòmens com dones utilitzen les seues xarxes socials particulars tant per a informar-se com per a comunicar-se amb altres persones, a més de com a formes d'entreteniment.

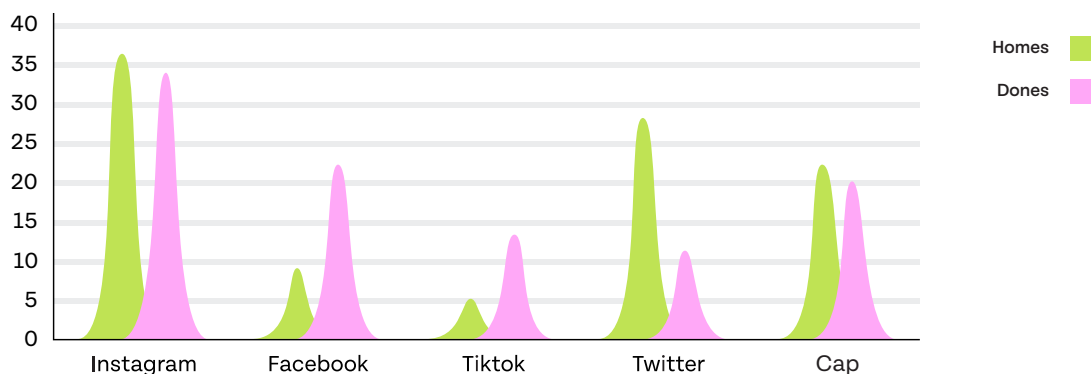
• CONCLUSIONS DE L'ESTUDI-DIAGNÒSTIC

Des de l'Ajuntament de Petrer, la difusió d'accions i els mitjans de comunicació que s'utilitzen per a arribar a la ciutadania són elements que cobren especial importància. Que la informació siga accessible, clara, completa i lliure de discriminacions en la utilització del llenguatge i les imatges és el que es pretén aconseguir a través d'este àrea d'este III Pla d'Igualtat.

Algunes dades d'interés extretes del diagnòstic municipal són els següents:

- El 40% dels hòmens i el 32% de les dones de Petrer diu que no coneix si l'Ajuntament realitza accions en matèria d'igualtat.
- Instagram continua sent la xarxa social més utilitzada tant per dones com per hòmens.
- La xarxa social Tiktok és utilitzada principalment per xics i xiques jòvens o adolescents.
- El 82% dels hòmens i el 81% de les dones de Petrer pensen que les xarxes socials podrien suposar un mecanisme de control i assetjament sobre la parella.

Quina xarxa social utilitza amb més freqüència?

Font: elaboració pròpia a partir de les dades extretes del diagnòstic municipal.

ÀREA 10

MITJANS DE COMUNICACIÓ I ÚS D'IMATGE I LLENGUATGE NO SEXISTA

Objectiu general: Fomentar l'ús d'una imatge no estereotipada de les dones i d'un llenguatge no sexista a través de la perspectiva de gènere en els mitjans de comunicació.

OBJECTIUS ESPECÍFICS	ACCIONS
1. Proporcionar formació per a la ciutadania i professorat sobre l'ús moderat i responsable de les xarxes socials.	1.1. Tallers, xarrades, conferències sobre l'ús responsable de les xarxes socials i nous conceptes relacionats, dirigits a la ciutadania en general i a població adolescent en particular. 1.2. Formació dirigida al professorat dels centres educatius de Petrer sobre l'ús de tecnologies, xarxes socials i nous conceptes. 1.3. Campanya sobre els riscos en xarxes socials dirigida a la ciutadania en general, i a la població adolescent en particular.
2. Promoure un tractament no sexista i no discriminatori de les dones en els mitjans de comunicació locals, així com en les xarxes socials i web de l'Ajuntament de Petrer.	2.1. Inclusió de la perspectiva de gènere en les publicacions en xarxes socials i mitjans de comunicació de l'Ajuntament de Petrer, revisant la utilització d'un llenguatge inclusiu i imatges no sexistes. 2.2. Proporcionar al gabinet de premsa de l'Ajuntament de Petrer material per a la utilització d'un ús de llenguatge inclusiu i no sexista.
3. Visibilitzar els diferents actes, activitats, tallers, jornades i campanyes en favor de la igualtat entre dones i hòmens realitzades a Petrer a través dels diferents mitjans disponibles.	3.1. Rodes de premsa programades amb els mitjans de comunicació locals sobre les accions i campanyes plantejades des de la Unitat d'Igualtat. 3.2. Notes de premsa dirigides als mitjans de comunicació amb la informació detallada sobre les accions realitzades en cada cas. 3.3. Utilització de diferents mitjans de comunicació i xarxes socials de tal forma que amplie el nombre de persones que reben la informació.

8. CALENDARITZACIÓ

ÀREA 1

INCORPORACIÓ DE LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN LES POLÍTIQUES PÚBLIQUES MUNICIPALS

	Any 2024		Any 2025		Any 2026		Any 2027		Any 2028	
	2º semestre	1º semestre	2º semestre	1º semestre	2º semestre	1º semestre	2º semestre	1º semestre	2º semestre	1º semestre
Accions:										
1.1										
1.2										
1.3										
1.4										
2.1										
2.2										
2.3										
2.4										
2.5										
3.1										
3.2										
3.3										
3.4										
3.5										
4.1										
4.2										
4.3										
4.4										
4.5										

ÀREA 2

PREVENCIÓ I ERRADICACIÓ DE LA VIOLÈNCIA MASCLISTA

	Any 2024		Any 2025		Any 2026		Any 2027		Any 2028	
	2º semestre	1º semestre	2º semestre	1º semestre	2º semestre	1º semestre	2º semestre	1º semestre	2º semestre	1º semestre
Accions:										
1.1										
1.2										
1.3										
1.4										
2.1										
2.2										
2.3										
2.4										
2.5										
2.6										
3.1										
3.2										
4.1										
4.2										
4.3										
4.4										
5.1										
5.2										
5.3										
5.4										

ÀREA 3

SOLIDARITAT I IMMIGRACIÓ

	Any 2024		Any 2025		Any 2026		Any 2027		Any 2028	
	2º semestre	1º semestre	2º semestre	1º semestre	2º semestre	1º semestre	2º semestre	1º semestre		
Accions:										
1.1										
1.2										
1.3										
1.4										
2.1										
2.2										
2.3										
2.4										
3.1										
3.2										

ÀREA 4

CONCILIACIÓ DE LA VIDA LABORAL, FAMILIAR I PERSONAL

	Any 2024		Any 2025		Any 2026		Any 2027		Any 2028	
		2º semestre	1º semestre	2º semestre	1º semestre	2º semestre	1º semestre	2º semestre	1º semestre	
Accions:										
1.1										
1.2										
1.3										
1.4										
1.5										
1.6										
1.7										
1.8										
2.1										
2.2										
2.3										
3.1										
4.1										
4.2										
4.3										

ÀREA 5

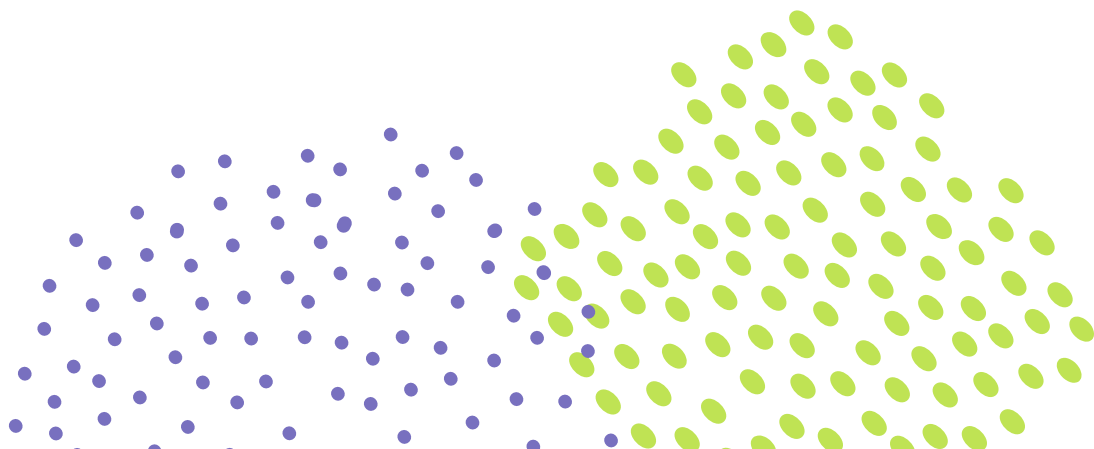
SALUT I QUALITAT DE VIDA

	Any 2024		Any 2025		Any 2026		Any 2027		Any 2028	
		2º semestre	1º semestre	2º semestre	1º semestre	2º semestre	1º semestre	2º semestre	1º semestre	
Accions:										
1.1										
1.2										
1.3										
1.4										
2.1										
2.2										
2.3										
2.4										
2.5										
3.1										
3.2										
3.3										
3.4										
3.5										
3.6										
3.7										
3.8										
4.1										
4.2										
4.3										
4.4										
4.5										
5.1										
5.2										
5.3										

ÀREA 6

OCUPACIÓ

	Any 2024		Any 2025		Any 2026		Any 2027		Any 2028	
		2º semestre	1º semestre	2º semestre	1º semestre	2º semestre	1º semestre	2º semestre	1º semestre	
Accions:										
1.1										
1.2										
1.3										
2.1										
2.2										
2.3										
2.4										
3.1										
3.2										
3.3										

ÀREA 7

EDUCACIÓ, FORMACIÓ, CULTURA I ESPORT

	Any 2024		Any 2025		Any 2026		Any 2027		Any 2028	
		2º semestre	1º semestre	2º semestre	1º semestre	2º semestre	1º semestre	2º semestre	1º semestre	
Accions:										
1.1										
1.2										
1.3										
1.4										
2.1										
2.2										
2.3										
3.1										
3.2										
3.3										
3.4										
3.5										
3.6										
3.7										
4.1										
4.2										
4.3										
4.4										
5.1										
5.2										
5.3										
5.4										
5.5										
5.6										
5.7										

ÀREA 8

PARTICIPACIÓ SOCIAL I CIUTADANA

	Any 2024		Any 2025		Any 2026		Any 2027		Any 2028	
	2º semestre	1º semestre	2º semestre	1º semestre	2º semestre	1º semestre	2º semestre	1º semestre		
Accions:										
1.1										
1.2										
1.3										
1.4										
1.5										
1.6										
1.7										
2.1										
2.2										
3.1										
3.2										
3.3										
3.4										
3.5										
3.6										
3.7										

ÀREA 9

URBANISME I MEDI AMBIENT

	Any 2024		Any 2025		Any 2026		Any 2027		Any 2028	
	2º semestre	1º semestre	2º semestre	1º semestre	2º semestre	1º semestre	2º semestre	1º semestre		
Accions:										
1.1										
1.2										
2.1										
2.2										
2.3										
3.1										
3.2										
3.3										

ÀREA 10

MITJANS DE COMUNICACIÓ I ÚS D'IMATGE I LLENGUATGE NO SEXISTA

	Any 2024		Any 2025		Any 2026		Any 2027		Any 2028	
	2º semestre	1º semestre	2º semestre	1º semestre	2º semestre	1º semestre	2º semestre	1º semestre		
Accions:										
1.1										
1.2										
1.3										
2.1										
2.2										
3.1										
3.2										
3.3										

9. AGRAÏMENTS

Este III Pla d'Igualtat d'Oportunitats entre Dones i Hòmens del municipi de Petrer partix del compromís, professionalitat, treball i esforç del personal tècnic de la Regidoria d'Igualtat i Servicis Socials de l'Ajuntament de Petrer. A la seua direcció, a les companyes i companys i a la seua representació política, gràcies.

A la ciutadania de Petrer, especialment a les 380 persones, dones i hòmens que van col·laborar realitzant el qüestionari municipal i que ens han aportat les dades que necessitàvem per a focalitzar els objectius i les accions.

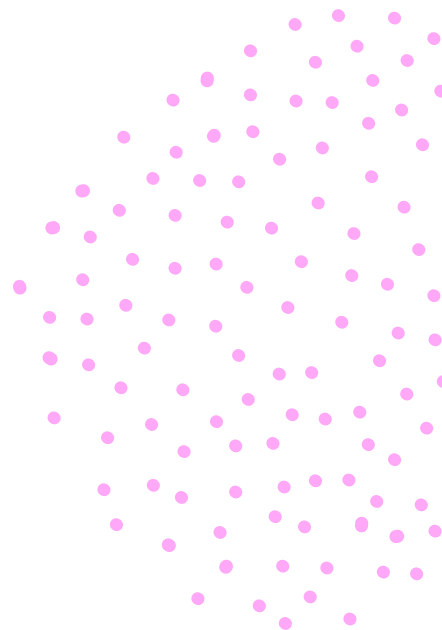
Cal agrair també a tot el personal dels diferents departaments municipals per la seua incansable i enriquidora col·laboració en l'elaboració d'este document, d'esta ferramenta de treball que ens servirà per a construir una societat més igualitària a Petrer.

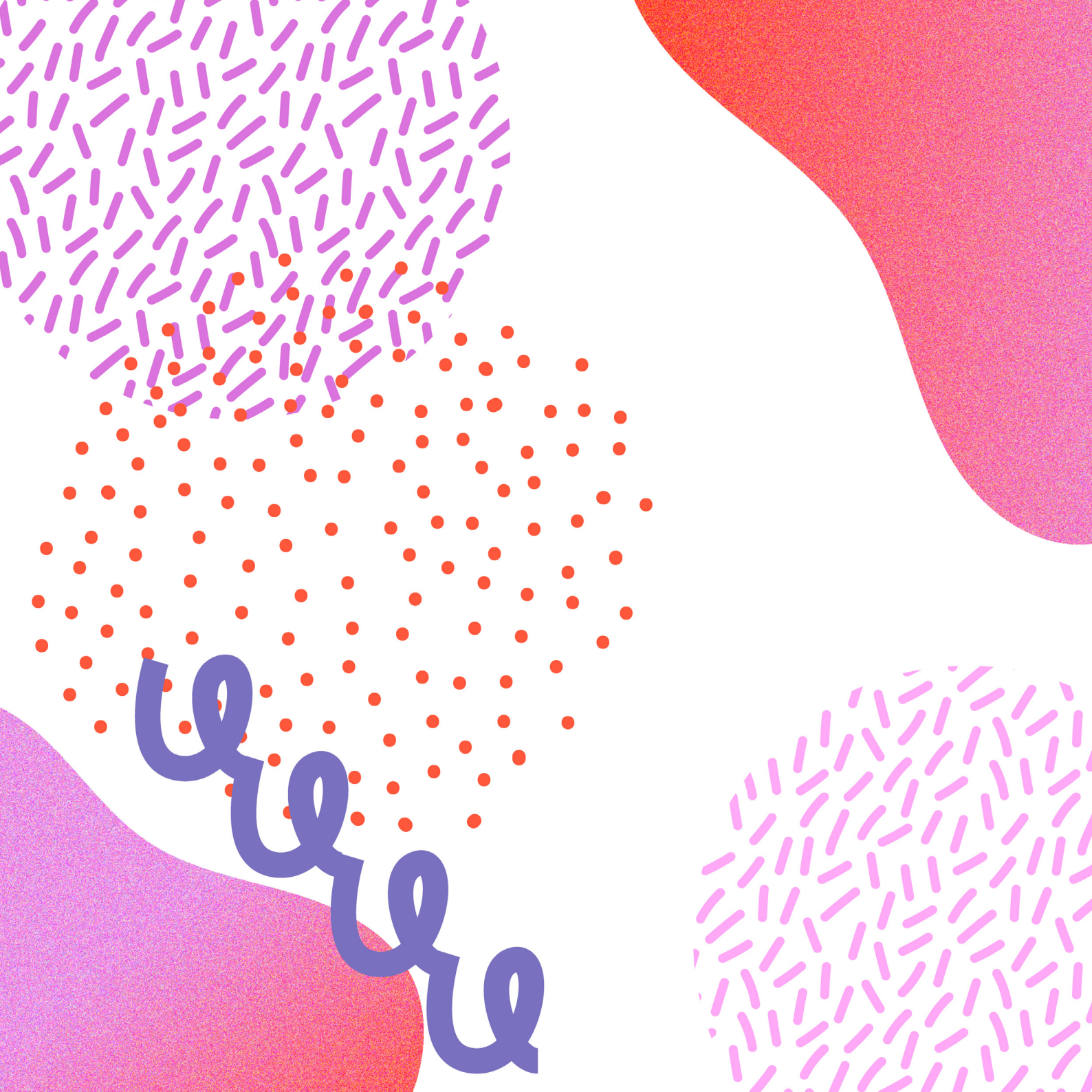
Al Ple municipal de Petrer, per haver apostat per esta proposta quan encara no era una realitat per a continuar fomentant les polítiques públiques en favor de la igualtat entre hòmens i dones.

A la Comissió Tècnica d'Igualtat, per aplanar el camí amb les vostres aportacions i aprovacions, però també amb les vostres modificacions i rectificacions. Només així hem aconseguit elaborar un pla d'igualtat real i efectiu, adaptat a la ciutadania i als recursos amb els quals comptem.

Al Consell de les Dones, per continuar participant de forma tan enriquidora en l'elaboració i posada en marxa de polítiques públiques municipals d'igualtat de gènere.

Finalment, als mitjans de comunicació locals, per donar cobertura a la difusió d'este pla, així com a tot allò referent a les accions en matèria d'igualtat de gènere.

10. GLOSSARI DE TERMES

- **ACCIONS POSITIVES:** Són mesures específiques en favor de les dones per a corregir situacions evidents de desigualtat de fet respecte dels hòmens. Tals mesures, que seran aplicables mentres subsistisquen estes situacions, hauran de ser raonables i proporcionades en relació amb l'objectiu perseguit en cada cas. (Art. 11 de la Llei orgànica 3/2007, per a la Igualtat Efectiva de Dones i Hòmens "LOIEMH").

- **ASSETJAMENT PER RAÓ DE SEXE:** Constituïx assetjament per raó de sexe qualsevol comportament realitzat en funció del sexe d'una persona, amb el propòsit o l'efecte d'atemptar contra la seua dignitat i de crear un entorn intimidatori, degradant o ofensiu. (Art. 7.2 de la LOIEMH).

- **ASSETJAMENT SEXUAL:** Qualsevol comportament, verbal o físic, de naturalesa sexual, que tinga el propòsit o produïska l'efecte d'atemptar contra la dignitat d'una persona, en particular quan es crea un entorn intimidatori, degradant o ofensiu. (Art. 7.1 de la LOIEMH).

- **AGRESSIÓ SEXUAL:** Qualsevol acte que atempte contra la llibertat sexual d'una persona, realitzat sense el seu consentiment. En tot cas, es consideraran com a tals els realitzats amb violència, intimidació, abús de situació de superioritat o de vulnerabilitat de la víctima, i els

que es realitzen sobre persones privades de sentit o amb la voluntat anul·lada o de la situació mental de la qual s'abuse. (Art. 178 del Codi Penal). Abans d'esta reforma, el delictes d'agressió sexual es reduïa als supòsits en els quals mediava violència o intimidació, i quedaven la resta de situacions sota el paraigua de l'abús sexual. Amb la modificació del Codi Penal per la Llei orgànica 10/2022, esta distinció desapareix i tot acte de naturalesa sexual realitzat sense consentiment de la víctima es considerarà agressió sexual.

- **ANDROCENTRISME:** Enfocament o perspectiva d'un estudi, treball o investigació on es partix de la perspectiva masculina únicament, però generalitzant els resultats a tota la població. Suposa una visió del món que situa l'home (baró) com a centre de totes les coses. L'androcentrisme està present en totes les branques del saber i per tant es transmet a través de tota la producció cultural d'una societat, des de la tradició oral, els refranys fins als més brillants tractats científics, històrics, artístics o religiosos.

- **BRETXA SALARIAL:** La diferència salarial de gènere és la diferència existent entre les retribucions salarials dels hòmens i de les dones expressada com un percentatge del salari masculí (Organització per a la Cooperació i Desenvolupament Econòmic "OCDE").

- **COEDUCACIÓ:** “S’entén per coeducació el procés educatiu que afavorix el desenvolupament integral de les persones amb independència del sexe al qual pertanguen i, en conseqüència, entenem per escola coeducativa aquella en la qual es corregixen i s’eliminen tot tipus de desigualtats o mecanismes discriminatoris per raó de sexe i en la qual els i les alumnes puguen desenvolupar lliurement la seua personalitat en un clima d’igualtat real i sense cap mena de condicionants o limitacions imposades en funció del seu sexe” (Lucini, Fernando. *Temas transversales y Educación en valores*, Anaya, Madrid, 1998).

- **CONCILIACIÓ:** La conciliació de la vida laboral, familiar i personal és una estratègia que facilita la consecució de la igualtat efectiva de dones i hòmens. Es dirigix a aconseguir una nova organització del sistema social i econòmic on dones i hòmens puguen fer compatibles les diferents facetes de la seua vida: l’ocupació, la família, l’oci i el temps personal. (Fundació Dones “Conciliación de la vida laboral, familiar y personal”).

- **CORRESPONSABILITAT:** En relació amb la conciliació, es parla de corresponsabilitat d’hòmens i dones a l’hora de compartir responsabilitats en l’àmbit familiar i domèstic; també són corresponsables els agents socials i econòmics, que són factor clau en el desenvolupament de polítiques, programes i mesures dirigides a aconseguir la igualtat d’oportunitats de dones i hòmens i la conciliació de la vida laboral, personal i familiar. (Fundació Dones “Conciliación de la vida laboral, familiar y personal”).

- **DIVISIÓ SEXUAL DEL TREBALL:** Procés mitjançant el qual s’han atribuït habilitats, competències, valors i/o responsabilitats a una persona a partir de les seues característiques biològiques associades a un o altre sexe. Això es tradueix en la divisió de les tasques que són fonamentals per a l’organització social, segons el que li correspon a algú per ser home o el que li correspon per ser dona. Els estudis sobre la divisió sexual del treball ens han fet possible analitzar per què les dones ens tro-

bem tradicionalment vinculades a l’espai domèstic i per què els hòmens estan més vinculats a l’espai públic, la qual cosa al seu torn configura una identitat femenina en relació als valors del cuidat (cap a procurar el benestar dels altres), i una identitat masculina relacionada amb els valors de la provisió (el proveïment dels recursos necessaris per a la subsistència). (Guzman Martínez, Grècia. «División sexual del trabajo: qué es, y teorías explicativas», disponible en <https://psicologiyamente.com/social/division-sexual-del-trabajo>).

- **EMPODERAMENT:** Com a empoderament es coneix el procés per mitjà del qual es dota un individu, comunitat o grup social d’un conjunt de ferramentes per a augmentar la seua fortalesa, millorar les seues capacitats i acréixer el seu potencial, tot això amb l’objectiu que pugui millorar la seua situació social, política, econòmica, psicològica o espiritual. (Font: Significados.com).

- **EQUITAT DE GÈNERE:** La igualtat entre l’home i la dona està emparada per l’equitat de gènere en l’ús dels servicis i béns socials. El que vol dir suprimir la discriminació entre sexes i no afavorir, de manera preferent, a l’home sobre la dona en els aspectes que conformen la vida social. Significa crear estàndards per a aquelles oportunitats existents i repartir-les justament entre tots dos sexes. Hòmens i dones han de comptar amb les mateixes oportunitats de desenvolupament en tots els aspectes; tant en l’àmbit personal, l’oportunitat de créixer, realitzar-se un a si mateix i ser feliç, com en l’àmbit laboral. (Rodríguez Castro, Marc. ¿En qué consiste la equidad de género?, disponible en: <https://psicologiyamente.com/social/equidad-genero>).

- **ESTEREOTIPS DE GÈNERE:** Són el conjunt d’idees preconcebudes utilitzades per a explicar el comportament d’hòmens i dones, generades entorn de la idea sobre com han de comportar-se i els papers que han d’exercir en el treball, la família, l’espai públic, a més de com han de relacionar-se entre si.

- **FEMINICIDIS:** Els homicidis o assassinats comesos en l'àmbit de la parella o exparella, així com altres crims que revelen que la base de la violència és la discriminació per motius de gènere, entenent per tals, entre altres, els homicidis o assassinats vinculats a la violència sexual o executats en l'àmbit de la prostitució i el tràfic de dones així com aquells relacionats amb l'infanticidi de xiquetes o efectuats per motius d'honor o de dot. (Llei 1/2017, de 17 de març, de modificació de la Llei 16/2003, de 8 d'abril, de Prevenció i Protecció Integral de les Dones contra la Violència de Gènere).
- **FEMINISME:** La Real Academia Española de (RAE) defineix al feminisme com el “moviment que té com a finalitat aconseguir la igualtat dels drets de la dona respecte als de l'home”. Segons l'autora Celia Amorós, el feminisme és “un tipus de pensament antropològic, moral i polític que té com al seu referent la idea racionalista i il·lustrada d'igualtat entre els sexes”.
- **FEMINITZACIÓ DE LA POBRESA:** Fenomen que dona nom a una situació generalitzada en la majoria dels països i que visibilitza les dones com a col·lectiu que constituïx la majoria de la població pobra del planeta. La pobresa i les polítiques d'ajust dels països impacten de manera directa en la participació de les dones en el mercat laboral i en el seu accés als recursos econòmics i socials que ofereix l'Estat de benestar, promovent lleis i pràctiques administratives que limiten l'accés de les dones als recursos econòmics.
- **GÈNERE:** Fa referència a les característiques que cada grup social assigna al masculí i al femení. El gènere s'aprén, pot ser educat, canviat i manipulat. S'entén per gènere la construcció social i cultural que defineix les diferents característiques emocionals, afectives i intel·lectuals, així com els comportaments que cada societat assigna com a propis i naturals d'hòmens o de dones. Exemples d'esta adscripció de característiques en la nostra societat és pensar que les dones són parladores, afectuoses i organitzades i els hòmens són actius, forts i emprenedors.
- **IGUALTAT DE GÈNERE:** Segons Nacions Unides, la igualtat de gènere es referix a “la igualtat de drets, responsabilitats i oportunitats de les dones i els hòmens, i les xiquetes i els xiquets”. La igualtat entre dones i hòmens és un principi jurídic universal reconegut en diversos textos internacionals sobre drets humans, entre els quals destaca la Convenció sobre l'eliminació de totes les formes de discriminació contra la dona, aprovada per l'Assemblea General de Nacions Unides al desembre de 1979 i ratificada per Espanya en 1983. (Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i hòmens.)
- **MASCLISME:** El diccionari de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua (AVL) el defineix com a “actitud de prepotència dels hòmens respecte a les dones”. El masclisme consistix en un conjunt d'idees, actituds i comportaments sexistes que tenen per objecte establir o mantindre el predomini dels hòmens sobre les dones, tant en l'àmbit públic com en el privat. Es dona tant en hòmens com en dones, ja que té un fort component cultural i educatiu, molt arrelat socialment.
- **MATRIMONIS FORÇATS:** Les Nacions Unides veuen el matrimoni forçat com una forma de violació als drets humans, ja que viola els principis de lliure elecció i autonomia dels individus. La Declaració Universal dels Drets Humans afirma els drets de la dona a triar un espòs i entrar lliurement en el matrimoni, ja que això és central per a la seua vida, dignitat i igualtat davant la llei com a ésser humà.
- **MUTILACIÓ GENITAL FEMENINA:** Inclou qualsevol procediment que implique o puga implicar una eliminació total o parcial dels genitals femenins o produïska lesions en estos, encara que hi haja consentiment exprés o tàctic de la dona, així com el fet d'incitar o obligar una dona a sotmetre's a qualsevol dels actes anteriorment descrits i de proporcionar-li els mitjans per a este fi. (Llei 1/2017, de 17 de març, de modificació de la Llei 16/2003, de 8 d'abril, de Prevenció i Protecció Integral de les Dones contra la Violència de Gènere).

- **NOVES MASCULINITATS:** Les noves masculinitats sorgeixen com a alternativa a la masculinitat hegemònica. El terme de “masculinitat hegemònica” fa referència a les conductes de masculinitat dominants, la qual cosa inclou els models més tradicionals de dominació per gènere; basats, per exemple, en mandats com “els hòmens no ploreu”, “sempre són valents”, “gens femenins”, “inqüestionablement heterosexuales”, etc. En altres paraules, es tracta de “desconstruir” la masculinitat hegemònica. És a dir, fer consciència de les condicions històriques i estructurals que han generat desigualtats i violències de gènere, i fer-se càrrec individualment del que corresponga. (Guzman Martínez, Grècia. “Nuevas masculinidades: qué son y qué se propone en ellas”. Disponible en: <https://psicologamente.com/social/nuevas-masculinidades>).

- **PERSPECTIVA DE GÈNERE:** La perspectiva de gènere és un mètode per a analitzar d'una forma més equitativa i no androcèntrica la societat en la qual vivim i assegurar que dones i hòmens influïsquen, participen i es beneficien d'igual manera en tots els àmbits de la política, la societat i la cultura. També es denomina enfocament o dimensió de gènere així com ‘mainstreaming’ o transversalitat de gènere.

- **POLÍTIQUES PÚBLIQUES D'IGUALTAT:** Les polítiques d'igualtat d'oportunitats són aquelles que incorporen la perspectiva de gènere en la planificació, desenvolupament i avaluació de les polítiques generals en matèria d'educació, salut, ocupació, participació, urbanisme, etc. A Espanya, el principi d'igualtat s'arrecplega en l'article 14 de la Constitució Espanyola de 1978: “Tots els espanyols són iguals davant la llei sense que pugui prevaldre cap discriminació per raó de naixement, raça o sexe”.

No obstant això, les dones i hòmens han anat construït la seua realitat a partir de normes culturals basades en el predomini dels hòmens sobre les dones, predomini de valors, de jerarquies, de significants. Esta societat basada en el “model patriarcal” ha anat atribuïnt espais d'actuació diferents en funció del sexe de les persones. En esta realitat, l'estricta aplicació de la igualtat legal només contribueix a continuar produint i reproduint desigualtats.

Tractar per igual les desigualtats només ajuda a perpetuar-les i a legalitzar-les. Les vivències de les dones, i les seues constants lluites reivindicatives, obliguen els poders públics a adoptar mesures que permeten tractar de manera més favorable persones que encara suporten diferents tipus de discriminació. D'esta manera s'encunya el principi d'igualtat d'oportunitats. (Font: Dones en Xarxa).

- **PRINCIPI D'IGUALTAT REAL:** Aplicació de les polítiques públiques d'igualtat formal a la vida de dones i hòmens.

- **SEXE:** es referix a les característiques biològiques, anatòmiques, fisiològiques i cromosòmiques de l'espècie humana.

- **SISTEMA PATRIARCAL/ PATRIARCAT:** L'antropologia ha definit el patriarcat com un sistema d'organització social en el qual els llocs clau de poder (polític, econòmic, religiós i militar) es troben, exclusiva o majoritàriament, en mans d'hòmens. Atenint-se a esta caracterització, s'ha conclòs que totes les societats humanes conegudes, del passat i del present, són patriarcals. Es tracta d'una organització històrica de gran antiguitat que arriba fins als nostres dies.

- **TERRORISME MASCLISTA:** Parlar de terrorisme masclista és útil perquè subratlla que “no es tracta de successos aïllats, sinó que hi ha tot un rerefons ideològic, social i cultural” que alimenta la creença que tenen molts hòmens que “tenen dret a exercir violència sobre les dones”. L'atenció a este rerefons pot ajudar a prendre “mesures menys generals i a eliminar-ne les causes de forma més directa, per tal d'afavorir la resolució del problema a llarg termini”. (Marisa Sotelo, jurista i directora de Fundació Dones).

- **TRANSVERSALITAT DE GÈNERE/ MAINSTREAMING DE GÈNERE:**

Integrar la perspectiva de gènere en el conjunt de polítiques . Integrar sistemàticament les situacions, prioritats i necessitats respectives de dones i hòmens en totes les polítiques, amb vista a promoure la igualtat entre hòmens i dones i recórrer a totes les polítiques i mesures generals amb el fi específic d'aconseguir la igualtat, tenint en compte activament i obertament, des de la fase de planificació, els seus efectes en les situacions respectives de les unes i els altres quan s'apliquen, supervisen i avaluen. (Font: Dones en Xarxa).

- **VIOLÈNCIA DE GÈNERE:** És el símbol més brutal de la desigualtat existent en la nostra societat. Es tracta d'una violència que es dirigeix sobre les dones pel fet mateix de ser-ho, per ser considerades, pels seus agressors, manca dels drets mínims de llibertat, respecte i capacitat de decisió (Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere).

